

ת"פ 63694/03/17 - מדינת ישראל נגד אחמד אבו נאג'י, רביע עבד אל חי, סאעד גסאן

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 63694-03-17 מדינת ישראל נ' אבו נאג'י ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט עמי קובו
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. אחמד אבו נאג'י
2. רביע עבד אל חי
3. סאעד גסאן

הנאשמים

ב"כ המאשימה: עוה"ד שרון יונוביץ וניר הורביץ
ב"כ הנאשם 1: עוה"ד גיל דחוח, איתן אוריה ואיתן פינקלשטיין
ב"כ הנאשם 2: עוה"ד תמיר סלומון ואמה חיסקיאייב
ב"כ הנאשם 3 עוה"ד דורון נוי ועדן נחום

גזר דין

רקע

1. הנאשמים 1 ו-2 הורשעו בהתאם להודאתם בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירות כדלקמן:
 - א. **קשירת קשר לביצוע פשע**, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) בחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").
 - ב. **זיוף בכוונה לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות**, בצוותא (ריבוי עבירות), עבירה לפי סעיף 418 סיפא יחד עם סעיף 29 בחוק העונשין.
 - ג. **קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות**, בצוותא, עבירה לפי סעיף 415 סיפא, יחד עם סעיף 29 בחוק העונשין.
 - ד. **ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות**, בצוותא, עבירה לפי סעיף 415 סיפא יחד עם סעיפים 25 ו-29 בחוק העונשין.
 - ה. **הלבנת הון בצוותא חדא**, עבירה לפי סעיף 3(א) בחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 (להלן: "חוק איסור הלבנת הון") ביחד עם סעיף 29 בחוק העונשין.
 - ו. **ניסיון להלבנת הון**, בצוותא, עבירה לפי סעיף 3(א) בחוק איסור הלבנת הון, ביחד עם סעיפים 25 ו-29 בחוק העונשין.

עמוד 1

2. הנאשם 3 הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירות כדלקמן:
- א. **אישום ראשון - קשירת קשר לביצוע פשע**, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) בחוק העונשין, ביחד עם סעיף 415 סיפא בחוק, ביחד עם סעיף 3(א) בחוק איסור הלבנת הון.
- ב. **אישום שני - סחיטה באיומים** (ריבוי עבירות), עבירה לפי סעיף 428 בחוק.
3. על-פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם 1 הוא עורך דין במקצועו ובעל חברה העוסקת בהקמת אנטנות סלולאריות. הנאשם 2 הוא איש מחשבים והבעלים של חנות לציוד מחשבי וטלפוניה. הנאשם 3 עובד כשכיר אצל הנאשם 1 ומסייע לנאשם 4 בגביית חובות.
- בסמוך לחודש פברואר 2015 קשרו הנאשמים 1-3 ואחר יחד עם עד המדינה המכונה "גלובוס" (להלן: "גלובוס") קשר לשם הונאה והוצאת כספים במרמה מחברה (להלן: "חברת היעד המרומה" או "חברת היעד") באופן מתוחכם ומתמשך וזאת בדרך של איסוף מידע פיננסי אודות חברת היעד המרומה, יצירת מסמכים מזויפים ופנייה אל חברת היעד בדרישה להעברת כספים בהיקף של מיליוני דולרים תוך הצגת מצג כוזב ושימוש במידע שנאסף, ובהמשך העברת כספי המרמה לחשבון בנק שסופק על ידי גלובוס או מי מטעמו (להלן: "החשבון הפיקטיבי"). במטרה להסוות את זהות בעלי כספי המרמה ומיקומם, קשרו הנאשמים 1-3 להשתמש בעצמם או באחרים בחשבון בנק הרשום על שם החברה הפיקטיבית. הנאשמים 1-3 קשרו קשר שחברת היעד תקבל הנחיות מאת הנאשמים 1-2 בעצמם או על ידי מי מטעמם ותעביר את כספי המרמה הנחשבים רכוש אסור לפי חוק איסור הלבנת הון, לחשבון הבנק הפיקטיבי.
- תפקידו של גלובוס היה לספק חשבונות בנק ברחבי העולם שהיו ברשותו או שקיבל מחברו המכונה "פיטר" אשר שימש באותה עת כסוכן מטעם רשויות החוק בארה"ב. גלובוס התחלק עם פיטר בעמלה שקיבל בתמורה להעמדת חשבונות הבנק הפיקטיביים. הנאשמים 1-3 סיכמו עם גלובוס כי חלוקת הרווחים ביניהם בכספי המרמה שיתקבלו מחברת היעד תהיה 45%-55% לטובת הנאשמים 1-3 ואחרים. לאחר העברת כספי המרמה לחשבון הבנק אשר העמיד גלובוס לטובת מעשי המרמה, גלובוס היה אמור להעביר את חלקם של הנאשמים 1-3 בנוסף גלובוס היה אמור להעביר לפיטר ולאחר את חלקם מהעברת הכספים באמצעות חשבון הבנק הפיקטיבי. במסגרת הקשר ולשם בניית מערך הונאת חברת היעד, פעלו הנאשמים 1-3 בצוותא יחד עם גלובוס ואחרים לשם הוצאת תכנית המרמה אל הפועל.
- במעשיהם המתוארים, קשרו הנאשמים 1-3 קשר יחד עם גלובוס להונות ולקבל במרמה בנסיבות מחמירות מיליוני דולרים מחברת היעד המרומה ולהעבירם לחשבון בנק הרשום על שם חברה פיקטיבית.
- במועד הסמוך ליום 3.6.15 קשרו הנאשמים 1-3 ואחר קשר עם גלובוס במטרה לקבל במרמה מחברת ביטוח הודית General Corporation of India (להלן: "חברת היעד" או "החברה ההודית") שסניף שלה ממוקם בדובאי סכומי כסף שונים (להלן: "כספי המרמה") באמצעות הצגת מצג שווא לפיו הכספים מיועדים לצורך ביצוע עסקה סודית לרכישת מניות של חברה אחרת. גלובוס איתר את פרטיה של החברה ההודית באתר הבורסה של דובאי, באמצעות האינטרנט והציע אותו לנאשמים 1-3. לצורך העברת כספי המרמה מהחברה ההודית לידי הנאשמים 1-3, הצטייד גלובוס מבעוד מועד בחשבון בנק הרשום על שם חברה פיקטיבית, אשר סופק לו על ידי פיטר אשר שימש באותה עת כסוכן מטעם רשויות החוק האמריקאיות והחשבון היה למעשה בשליטתו.
- לאחר איתור פרטי החברה, בימים 3-4.6.15 נוהלה בין הנאשמים 1-2 בעצמם או אחר מטעמם (להלן: "הנאשמים 1-2") וגלובוס לבין מנהל הסניף בדובאי של החברה ההודית, אשר פרטיו היו ידועים לנאשמים 1-2

ולגלובוס מאתר הבורסה של דובאי. ביום 2.6.15 ניסחו הנאשמים 1-2 וגלובוס מכתב בשפה האנגלית וביום 3.6.19 שלחו את המכתב מכתובת דואר אלקטרוני כוזבת למנהל סניף דובאי. המייל נשלח תוך התחזות למנהל חברת הביטוח ההודית. **הנאשמים 1-2 וגלובוס הציגו מצג שווא כאילו הם מנהל החברה ההודית שפנו למנהל הסניף בדובאי ובקשו ממנו לשתף פעולה עם עורך דין מלונדון (להלן: "עורך הדין") וכי עורך הדין יצור עמו קשר באמצעות הדואר האלקטרוני בקשר לעסקה סודית שהצריכה את הסניף בדובאי להזרים כספים לצורך השלמת העסקה הסודית. בהמשך לכך התנהלה חליפת מיילים בין הנאשמים 1-2 וגלובוס, תוך שהם מתחזים לעורך הדין ולמנהל החברה ההודית, לבין מנהל הסניף בדובאי, במסגרתה ועל מנת לשכנע את מנהל הסניף בדובאי לשלוח את כספי המרמה, שלחו הנאשמים 1-2 וגלובוס בדואר אלקטרוני מכתב שנחזה להיות מאת מנהל החברה ההודית ובו מנהל הסניף בדובאי נשאל באשר למצב תזרים המזומנים של סניף דובאי. גלובוס שלח מטעם הנאשמים חוזה שהיה ברשותו, אל החברה ההודית ושוחח בשם הנאשמים עם נציגי החברה.**

במכתב נוסף שנשלח כביכול על ידי עורך הדין, צרפו הנאשמים 1-2 וגלובוס חוזה פיקטיבי שמטרתו להציג מצג שווא כאילו העסקה הסודית ששוויה \$7,135,200 אמורה לצאת אל הפועל בימים הקרובים וכך לנסות ולקבל במרמה ממנהל הסניף בדובאי סכום של 1.4 מיליון דולר לצורך השלמת העסקה. במקביל פנה מנהל סניף דובאי לנאשמים 1-2 באמצעות מכתב בדואר האלקטרוני כשסבר שמדובר במנהל החברה ההודית והתייעץ עמו בנוגע לאופן התשלומים ולטיבם. בתגובה הנאשמים 1-2 וגלובוס שלחו למנהל הסניף מכתב בדואר האלקטרוני בו תארו את טיב העסקה הסודית ובקשו ממנהל הסניף לשלם 20% מגובה העסקה עד ליום 7.6.15.

ההתכתבויות הכוזבות שביצעו הנאשמים 1-2 יחד עם גלובוס למנהל הסניף בדובאי הניעו את מנהל הסניף להאמין שהעסקה הסודית תתבצע בפועל והוא אף הציע תיקונים לחוזה הפיקטיבי שצורף למייל שקיבל כביכול מעורך הדין ולפריסת התשלום בגין העסקה המתגבשת למספר תשלומים, שהראשון שבהם יהיה בגובה 20% מהתשלום הנדרש ובסך של \$1,427,040 שישולם עד ליום 7.6.15.

הנאשמים וגלובוס כתבו מכתב נוסף למנהל סניף דובאי בדואר האלקטרוני כשהם מתחזים לעורך הדין ואישרו את תנאי התשלום שהוצעו על ידי מנהל הסניף והעבירו לו את פרטי חשבון הבנק אליו יש להעביר את התשלום הראשון בבנק PNC בווישינגטון ארה"ב. בפועל חשבון הבנק סופק על ידי פיטר לגלובוס לצורך קבלת כספי המרמה. ביום 4.6.15 הורה מנהל סניף דובאי לבנק לשלוח את כספי המרמה בסכום של \$1,427,040 למספר חשבון הבנק שספקו לו הנאשמים 1-2 וגלובוס. בעקבות דרישת הבנק של סניף דובאי לקבלת חשבונית לצורך העברת הסכום הנדרש, פנה מנהל סניף דובאי לנאשמים ולגלובוס כשסבר כי מדובר בעורך הדין, וביקש לספק לו חשבונית על סך התשלום. כבר באותו היום שלחו הנאשמים 1-2 וגלובוס למנהל סניף דובאי חשבונית מזויפת על סך הסכום הרלוונטי ובאותו היום שלח הבנק של סניף דובאי את הסכום הנ"ל לחשבון הבנק שאותו סיפקו הנאשמים 1-2.

ביום 8.6.15 טס גלובוס לארה"ב כדי למשוך את כספי המרמה מחשבון הבנק הנ"ל. כספי המרמה היו אמורים להתחלק בין הנאשמים 1-3 ואחרים לבין גלובוס, פיטר ומי מטעמם. גלובוס ופיטר ומי מטעמם היו אמורים לקבל 42% מכספי המרמה שהם כ- \$600,000 והיתרה בסך של כ-\$800,000 היתה אמורה להתחלק בין הנאשמים 1-3 והאחר.

ביום 9.6.15 שלח מנהל הבנק של סניף דובאי אישור סוויפט על העברת הכספים כנדרש בהתאם לתנאי העסקה.

במעשים האמורים קיבלו הנאשמים במרמה, בנסיבות מחמירות בסך של 1,427,040 דולר מהחברה ההודית.

לאחר שקבלו הנאשמים ביום 4.6.15 את כספי המרמה, כשמקור הרכוש האסור בעבירות של קבלת דבר במרמה ובעבירות זיוף (שהן עבירות מקור בתוספת הראשונה בחוק איסור הלבנת הון) במטרה להסתיר את זהות בעליו של הרכוש האסור, מיקומו ותנועותיו, הורו הנאשמים 1-2 בין היתר לנציגי חברת היעד המרומה להפקיד את כספי המרמה המהווים את הרכוש האסור (בשווי \$1,427,040) בחשבון בנק הרשום על שם חברה פיקטיבית שסופק על ידי גלובוס.

4. על פי המתואר באישום השני, החל משלהי חודש יוני 2015 כשהנאשם 1 והנאשם 3 הבינו שגלובוס אינו מעביר את חלקם של הנאשמים בכספי המרמה שהתקבלו מהחברה ההודית, פנה הנאשם 3 בעצמו או באמצעות מי מטעמו במספר הזדמנויות אל גלובוס ודרש ממנו, תוך השמעת איומים, להעביר לנאשמים את חלקם בכספי המרמה. בנוסף פנה הנאשם 3 או מי מטעמו למכר של גלובוס, ודרש ממנו לפנות לגלובוס שיעביר לנאשמים את כספי המרמה, כך פנה הנאשם 3 גם למכרו של גלובוס סלבה נזרוב ובאמצעותו יצר קשר עם גלובוס בעת ששהה בארה"ב, וביום 17.6.15 במהלך שהותו של הנאשם 3 אצל סלבה נזרוב, שוחח הנאשם 3 עם גלובוס הוכיח אותו שלקח את הכסף ואיים עליו. ביום 10.11.15 נפגש גלובוס עם הנאשם 3 ואחר המכונה "הגובה" בבית של סלבה נזרוב. **במהלך המפגש דרש הנאשם 3 את כספי המרמה וכן הוסיף סכום נוסף שטען שגלובוס חייב לו, כך שהנאשם 3 דרש מגלובוס סך של \$3,000,000 וכל זאת תוך השמעת איומים. הנאשם 3 דרש מגלובוס לשלם לו יותר מסכום כספי ההונאה והעלה את הסכום ל-3 מיליון דולר ובהמשך אף ליותר. הנאשם 3 התעקש שבאותו מפגש גלובוס ישלם חלק מהסכום במקום. ביום 18.11.15 התקשר הנאשם 3 לגלובוס מספר פעמים וביקש להיפגש עמו, הכל תוך השמעת גידופים. בשיחה השנייה חזר הנאשם 3 ודרש את הכסף תוך שמקלל אותו ומאיים עליו. ביום 24.5.15 נפגש גלובוס עם הנאשמים 1 ו-3 בבית קפה ובמהלך המפגש שוחחו השלושה על החוב הכספי שגלובוס חייב להם מכספי המרמה, תוך חישוב של חלוקת הרווחים המוסכמת בין הנאשמים 1-3 לבין גלובוס. הנאשמים 1 ו-3 ביקשו מגלובוס להעביר להם את החוב בהקדם ובכלל זאת הוצעו מועדי תשלום. גלובוס הרגיש מאוים מהאיומים שהושמעו כלפיו וכלפי בני משפחתו.**

5. הצדדים הגיעו להסדר טיעון, לפיוהנאשמים הודו בכתב האישום המתוקן, הוסכם כי המאשימה תגביל את עתירתה לעונש של 20 חודשי מאסר בפועל ואילו ההגנה תוכל לטעון באופן חופשי. אין מחלוקת שהנאשמים לא קיבלו כסף בפועל לידיהם, מכיוון שהחשבון היה תפוס על ידי ה-FBI. הנאשמים הופנו לקבלת תסקיר שירות המבחן.

תסקירי שירות המבחן

הנאשם 1

6. על פי תסקירי שירות המבחן, הנאשם 1 בן 43, נשוי ואב ל-4 ילדים. עו"ד במקצועו ובעל חברה לבניה והשקעות. סיים 12 שנות לימוד עם בגרות מלאה ובהמשך למד משפטים באנגליה ועבד בישראל כעורך דין עצמאי למשך מספר שנים. בשנת 2004 הקים עסק להתקנת אנטנות עבור חברות סלולר. משנת 2015 הוא בעליה של חברה לבניה והשקעות. מאז הסתבכותו בתיק זה, שועבדו נכסי החברה והצטברו לו חובות כספיים כבדים. בעקבות מעצרו והפגיעה הכלכלית והחברתית בגין כך, חלה

עמוד 4

הדרדרות ביחסיו עם אשתו וילדיו וכן במצבו הרגשי. בחודש יולי 2017 אובחן על ידי פסיכיאטר כלוקה בהפרעת הסתגלות עם תכנים דיכאוניים וחרדתיים לצד הפרעה פוסט טראומטית. הנאשם החל בטיפול תרופתי ובטיפול פסיכולוגי במסגרת קופת החולים וכן על ידי פסיכולוג פרטי.

במסגרת הליך המעצר התרשם שירות המבחן מאדם בעל יכולות קוגניטיביות גבוהות, שאפתן וחרוץ המאופיין בנטילת סיכונים ובמצבי קיצון כשמוול עיניו עומד הרווח הכספי וחיזוק דימויו העצמי כאדם בעל כוח. עוד התרשמו כי הנאשם סובל ממשבר קשה על רקע אובדן מעמדו החברתי ואיבוד עסקיו המשגשגים.

ביחסו לעבירה הנאשם **1 לקח אחריות פורמלית** על עובדות כתב האישום, מסר כי הכיר את שותפיו לעבירה דרך החברה שבבעלותו ובאמצעות הנאשם 3 הכיר את גלובוס אשר הציע לו לעשות רווח קל והסביר לו את התהליך הנדרש. הפנייה אליו נעשתה בשל היותו עורך דין המנהל עסק עצמאי, יכולתו להשתמש ביכולותיו ובכללן ידיעתו את השפה האנגלית וכישוריו המקצועיים לצורך יצירת קשר עם גורמי חוץ דרך שליחת מיילים וניסוח משפטי כדי לפתח אמון אצל פקיד הבנק והחברות שמולם התקיים הקשר בעבירה. תאר תחושת ערך ומשמעות בעת ביצוע העבירות כשלדבריו לא חשב על השלכות הפגיעה בנפגעים בעבירה. מסר כי חש חרטה על התנהגותו שהובילה לפגיעה אישית ומשפחתית קשה.

שירות המבחן התרשם מאדם בעל יכולות גבוהות, ללא עבר פלילי, אשר נטה להציג פסאדה חיצונית חיובית תוך ביצוע אידיאליזציה לתפקודיו השונים והצגת המחירים האישיים בעקבות הסתבכותו. בנוסף התרשם שירות המבחן מאדם בעל קווי אישיות מניפולטיביים ומרמתיים, המונע מתוך עיסוק בצרכיו האישיים ללא חשיבה על השלכות התנהגותו, כשבמקרה הנדון מצב הסיכון הנו גבוה נוכח עיסוקו כעורך דין המודע לצעדיו בדרך להשגת מטרותיו ובעל יכולת להעריך את משמעות וחומרת התנהגותו. כן התרשם שירות המבחן כי בבסיס ביצוע העבירה קיימים צרכים רגשיים ובכללם צורך בהשגת מעמד, כוח ושליטה. בנוסף לכך התרשם שירות המבחן מקיומם של עיוותי חשיבה שבאו לידי ביטוי בתפיסתו כי לנפגע לא יגרם נזק. להערכתם הנאשם פעל מתוך קושי לווסת את דחפיו ושיקול דעתו מול הפיתוי לרווח כספי. הנאשם משתמש במנגנוני הגנה של הצדקה וצמצום לצד דפוסים של הסתרה ונטייה להתנהל בתחומים המאופיינים בנטילת סיכונים והתנהלותו זו מצביעה על רמת סיכון משמעותית להישנות עבירות בעתיד.

הנאשם הצהיר על נכונות להמשיך השתלבותו בטיפול, אולם שירות המבחן העריך על אף השתלבותו בטיפול רגשי, כי הדבר לא מסייע לנאשם בהעלאת מודעות לדפוסי התנהגותו המרמתיים והמתוחכמים העומדים בבסיס העבירה, כשהוא ממשיך לספק הצדקות והסברים להתנהלותו והתמקד בהצגת קורבנות המאפיינת את חייו כיום. **כן העריך שירות המבחן כי הצהרתו באשר לחשיבות הטיפול אינה משקפת חיבור אותנטי לצורך בעריכת שינוי או הבנה להשלכות התנהגותו.** להתרשמותם הטיפול הפסיכיאטרי והפסיכולוגי בו השתלב הנאשם הוא על רקע מצוקתו האישית והרגשית שחוה בעקבות מעצרו ולא נובעים מהבנת הבעייתיות בדפוסי והצורך בשינוי.

בהמשך הובאו על ידי שירות המבחן נתונים נוספים אשר לא יפורטו בשל צנעת הפרט.

במסגרת תסקירים משלימים נמסר כי הנאשם סיים את הטיפול הפסיכולוגי והשתלב באופן עצמאי במרכז טיפולי פרטי לטיפול ושיקום של עצורים ואסירים משוחררים. **גורמי הטיפול במסגרת מצאו אותו כמתאים לטיפול ודווחו על פתיחות, קבלת אחריות והבעת חרטה מצדו של הנאשם. שירות המבחן התרשם כי הנאשם פנה לטיפול כדרך להטיב את מצבו המשפטי ולא מתוך רצון כנה לעריכת שינוי.** עם זאת התבקשה דחייה לשם בחינת השתלבותו בטיפול. בתקופת הדחייה האחרונה, הנאשם המשיך את הטיפול במסגרת מרכז הטיפול

הפרטי וגורמי הטיפול דווחו כי הטיפול עוסק במעגל העבירה, עיוותי חשיבה, מצבי סיכון ופיתוח אמפתיה והתרשמו כי ביצוע העבירות קשור בדפוס חשיבה מרמתיים ועיוותי חשיבה כשביצע את העבירה כדי לזכות ברווח מהיר ופיצוי רגשי בעקבות שיקום מעמדו המשפחתי והשבת תחושת השליטה בחייו. הומלץ על המשך הטיפול. **שירות המבחן התרשם כי הנאשם יכול להיתרם מהשתתפות בקבוצה המיועדת לעוברי חוק בתחום המרמה בשירות המבחן כשהקבוצה צפויה להיפתח בחודש נובמבר שנה זו. הנאשם הביע נכונות להשתלב בקבוצה. במצב דברים זה, המליץ שירות המבחן על צו מבחן למשך 18 חודשים במסגרתו הנאשם ישולב בקבוצה טיפולית לעברייני מרמה בשירות המבחן לצד מאסר מותנה, קנס ומאסר שירוצה בעבודות שירות.**

הנאשם 2

7. על פי תסקירי שירות המבחן, הנאשם 2 בן 41, נשוי ואב ל-3 ילדים. לדבריו סיים 12 שנות לימוד עם בגרות מלאה ובהמשך סיים קורס תכנות מחשבים במכללה. לאורך השנים עסק בתחום תכנות המחשבים. בשנת 2013 הקים עסק עצמאי לממכר מוצרי מחשב אולם העסק נסגר לאחר זמן קצר. כיום **עובד כמנהל חנות מחשבים** בבעלותה של אחותו. מסר כי מצוי בחובות כבדים ובמצב כלכלי ירוד **והחל בהליך פשיטת רגל**. בשנת 2002 נישא והקשר הזוגי מתואר כקונפליקטואלי בו קשיי תקשורת וגילויי אלימות.

לנאשם 2 עבר פלילי הכולל שתי הרשעות - האחרונה מחודש מאי 2018 בגין תקיפת בת זוג. בגין הרשעתו זו נדון לצו מבחן אשר הסתיים בחודש מאי שנה זו. במסגרת צו המבחן השתלב בקבוצה טיפולית לגברים אלימים, הגיע למפגשים הקבוצתיים בקביעות ושיתף פעולה באופן מלא, היה משתתף פעיל וחשף בפתיחות מעולמו האישי. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מכיר בהתנהגותו האלימה, עורך התבוננות פנימית ביקורתית על דפוסיו, מזהה מצבי סיכון עבורו ורוכש כלים להתמודדות מקדמת.

ביחסו לעבירה, **הנאשם 2 קיבל אחריות** למיחוס לו בכתב האישום, תאר היכרות ממושכת עם הנאשם 1 על רקע עבודה משותפת לאורך השנים והיכרות בין משפחותיהם. ללא הכרות מוקדמת עם הנאשם 3. ברקע לביצוע העבירות תאר היותו נתון ללחצים מגורמים שוליים כדי שישתף פעולה וייקח חלק בעבירה. **תפקידו בעבירה היה במישור הטכנולוגי** כאשר הוא נטל חלק בשלבי התכנון המוקדמים לעבירה. הנאשם **הביע חרטה** על מעשיו ועל הפגיעה שהסב לנפגעים, מסר שהפיק את הלקח הנדרש ממעורבותו בעבירות ומבין כיום את השלכותיה. להתרשמות שירות המבחן הנאשם הצליח להתייחס באופן ראשוני לדפוס מרמה, מניפולטיביות, טשטוש והסתרה המאפיינים את חייו והביע נכונות להשתלב בקבוצה ייעודית לטיפול בעברייני מרמה בשירות המבחן.

שירות המבחן התרשם מהנאשם כבעל כישורים ויכולת, אשר עלול להתנהל בדרכי מרמה, זיוף ומניפולטיביות במישורי חייו השונים לצורך קידומו האישי. בעבירה זו התפתה להשגת רווח כספי קל ומהיר מבלי ששקל השלכות מעשיו. כגורמי סיכון מנה שירות המבחן את חומרת העבירה, התנהלותו השיטתית, המתוכננת והמניפולטיבית, הרשעותיו הקודמות, נטייתו לפעול באופן אימפולסיבי בעתות משבר וקושי כשאף כיום מצוי בתקופה משברית על רקע תהליך פרידה קונפליקטואלי מאשתו. כגורמי סיכוי לשיקום מנה שירות המבחן את נטילת האחריות על ביצוע העבירות והבעת חרטה על מעשיו, ההתרשמות כי ההליך הפלילי הווה גורם מרתיע והנכונות שביטא להשתלב בטיפול.

בחודש פברואר שנה זו **השתלב הנאשם בקבוצה ייעודית לטיפול בעברייני מרמה. הנאשם מגיע בקביעות**

למפגשים הקבוצתיים ומשתף פעולה אולם בעיתוי זה, נראה כי הנאשם מתקשה לקיים שיח פנימי אודות עולמו. להתרשמות שירות המבחן הנאשם חונך בגיל צעיר לשמר פסאדה חיצונית של חוזק המסייעת לו, כשאחת ממטרות הטיפול היא לימוד זיהוי רגשותיו וביטויים. נראה כי לצד המוטיבציה הכנה שמבטא לעריכת שינוי בחייו ולצד התנהגותו האחראית והמחויבת להליך הטיפולי, הנאשם מחזיק בעמדות נוקשות ובמנגנוני הגנה רבים והשינוי שעורך בדפוסיו הוא הדרגתי ואיטי. שירות המבחן סבור כי המשך הטיפול הייעודי בתחום המרמה מתאים לצרכיו ויש בו בכדי להפחית מרמת הסיכון להישנות ביצוע עבירות דומות בעתיד. לנוכח האמור והמוטיבציה הכנה שהנאשם 2 מגלה להמשך הטיפול, ממליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן לשנה לשם המשך השתתפותו של הנאשם בקבוצה. כמו כן ממליץ שירות המבחן על הטלת עונש מאסר בעבודות שירות ברף הגבוה. להערכת שירות המבחן עונש של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח יפגע במאמצי הנאשם לתפקוד תקין ולגרום לרגרסיה משמעותית במצבו כמו גם להגביר את הלחצים הכלכליים של משפחתו ובכך להגביר את הסיכון במצבו.

הנאשם 3

8. על פי תסקירי שירות המבחן, הנאשם 3 כבן 35 נשוי ואב לילד. בעל 14 שנות לימוד וסיים לימודיו כהנדסאי בטכניון. עבד בחברת תקשורת שבבעלותו של הנאשם 1 שעסקה בהקמת אנטנות סלולריות. כיום עובד כמוכר בסוכנות רכב. בנו כבן שנתיים סובל משיתוק מוחין. עיקר הטיפול בבנו מוטל על כתפי הנאשם כשאשתו סובלת ממצב רגשי ירוד בין היתר על רקע מצב הבן. המשפחה מטופלת במחלקה לשירותים חברתיים ביפיע. הנאשם הציג בפני שירות המבחן מסמכים רפואיים המתארים את מצבו הרפואי של בנו, מהם עולה כי סובל משיתוק מוחין משמעותי, קיים צורך בטיפולים משלים רצופים המצריכים מהוריו להיות שותפים פעילים בטיפול בו. הנאשם עבר הדרכה מיוחדת לטיפול פיזיותרפיה בבנו. דוח סוציאלי שהוגש לשירות המבחן מעלה כי המשפחה מוכרת ברווחה על רקע מצבו של הבן ומצבה הנפשי ורפואי של אשת הנאשם. כן תואר כי הנאשם מהווה משענת נפשית ופיזית בתא המשפחתי כשבנו תלוי בו באופן משמעותי. לנאשם ניתן טיפול נפשי תומך בשל היותו הציר המרכזי במשפחתו, כשהוא זה שמלווה את בנו לבדיקות אינטנסיביות במרכז הארץ וסובל עקב כך מעומס רגשי.

הנאשם נעדר עבר פלילי. במסגרת הליך המעצר התרשם שירות המבחן מאדם בעל דימוי עצמי נמוך הנוטה להיקלע למערכות יחסים חברתיות שוליות שיתכן ונותנות לו מענה לצרכים רגשיים וחיזוק הדימוי העצמי. הנאשם פועל לריצוי אחרים ומתקשה לזהות מצבי סיכון למעורבות פלילית.

ביחסו לעבירות, הנאשם נטל אחריות פורמלית למיוחס לו. מסר שבמסגרת עבודתו כשכיר אצל הנאשם 1 יצר קשרים עם גורמים שליליים והסביר זאת על רקע הצורך לקדם מטרות עבודתו בהתקנת אנטנות. במהלך עבודתו הכיר את "גלובוס" והוא זה שהכיר בינו לבין הנאשמים האחרים בעבירה. לאחר שגלובוס הכיר את השותפים לעבירה, התרשם מיכולותיהם, הציע להם לבצע את העבירה ובכך להרוויח סכומי כסף משמעותיים והם הסכימו להצעתו. ציין כי בשלב מסוים שמר מרחק מההתנהלות המתוארת בכתב האישום ולא היה מעורב בביצוע העבירות, אולם בהמשך התבקש לסייע בגביית הכסף מגלובוס אשר לא העביר לידם את הכסף כפי שסוכם. על כן פנה לגלובוס וביקש בדרך מאיימת לקבל את חלקם בעסקה. הנאשם 3 מסר כי מראשית מעורבותו הבין שמדובר בכסף שיושג במרמה, אולם לדבריו "הסתנור" מסכומי הכסף הגבוהים וסבר כי איש לא ייפגע מהעבירה. לדבריו כיום מבין שטעה בכך ששב למעורבות וניסה לסייע בגביית הכסף. הנאשם הביע חרטה על השתלשלות האירועים, כשלהתרשמות שירות המבחן החרטה שביטא נובעת מהחשש למיצוי

הדין עמו וההשלכות על מצבו המשפחתי כשלא קיימת הבנה להשלכות התנהגותו על האחר והוא אינו מכיר בפגיעה.

שירות המבחן התרשם מאדם **ללא עבר פלילי וללא מאפיינים אנטי סוציאליים מושרשים**, שגדל בסביבה משפחתית יציבה. ניהל מערכות יחסים עם גורמים עברייניים שיתכן ודרכם חווה חיזוק לדימויו העצמי ותחושת כוח וערך. הנאשם פועל באופן מתוחכם ומניפולטיבי כדרך לקדם מטרותיו האישיות. על אף שהתנהלותו בחייו עד כה הייתה חיובית ומותאמת, מעריך שירות המבחן שבעבירה הנאשם פעל מתוך אינטרס אישי לרווח כספי משמעותי, פעל באופן מניפולטיבי כשהוא ממוקד בצרכיו ומתעלם מהשלכות התנהגותו. בנוסף התרשם שירות המבחן כי מצבו המשפחתי ובעיקר מצבו של בנו מעצימים את החשש למיצוי הדין ומחברים אותו לחומרת התנהגותו כשהעיסוק האינטנסיבי בכך ובמצב בנו מפחיתים את הסיכון במצבו. לצד האמור התרשם שירות המבחן שנטייתו ליצירת קשרים שוליים וקשייו בוויסות דחפים כשמדובר ברווח אישי, מהווים גורמי סיכון משמעותיים. הנאשם הביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי אולם התקשה לתאר דפוסי חשיבה או התנהלות המצריכים שינוי ולהתרשמות שירות המבחן, הנכונות שביטא נובעת מהחשש ממיצוי הדין עמו ורצון להטיב את מצבו המשפטי ולא מתוך רצון אותנטי לבחון את דפוסי לצורך שינוי ושיקום. **כן התרשם שירות המבחן שלאור מצב בנו וההשקעה הנדרשת מהנאשם לטיפול בו, הוא אינו פנוי רגשית לעבור תהליך טיפולי. שירות המבחן התרשם מקיומו של סיכון משמעותי להישנות ביצוע עבירות בעתיד.**

במפגש חוזר עם הנאשם בתקופת דחיית הדין, תאר קשייו המשפחתיים והדרדרות נוספת במצבה הרגשי של אשתו. כשהוא ממשיך לקחת חלק פעיל בטיפול בבנו, אשר לאחרונה חלה רגרסיה במצבו התפקודי. תאר הבנתו כי עבודתו כמתקין אנטנות היוותה עבורו מקור סיכון עת הציג עצמו כאדם חזק וחרב לגורמים שוליים כדי לקדם את עבודתו. מבין בנוסף שחיפש דרך קלה להרוויח כסף לצד רצון לקבל הערכה מסביבתו, כשלא שקל את ההשלכות על משפחתו ועל החברה. שירות המבחן התרשם כי חל שינוי ראשוני בגישתו לעבירה ונראה כי כיום מצליח לקחת אחריות ממקום אקטיבי כשהוא מבטא הבנה לצורך להיענש. דחיית הדין העצימה את חששותיו וחידדה את הפסול שבהתנהגותו. הנאשם שב והביע נכונות להשתלב בטיפול בשירות המבחן ומסר שמבין את המחויבות הנדרשת ממנו להליך הטיפול. **דווח עדכני מגורמי הרווחה העלה שהנאשם מלווה בשיחות פרטניות לאור התמודדותו עם מצבם של אשתו ובנו, מתמודד עם מצב הדורש ממנו כוחות נפשיים רבים והעריכו שהוא חדור מוטיבציה להתמודד עם מצבו.** בנוסף התרשמו שהנאשם עובר הליך התבגרות, התבוננות אישית והסקת מסקנות לגברי דרכו בחיים. על אף הספקנות של שירות המבחן באשר למידת הבנת הנאשם את החשיבות והצורך בהליך טיפולי וכן מידת הפניות שלו, לאור הנכונות שלו להשתלב בטיפול המליץ שירות המבחן לבחון מחדש את התאמתו לטיפול במסגרת דחיית.

בתסקיר המסכם עלה כי גורמי הרווחה דווחו שהנאשם ממשיך להגיע באופן אינטנסיבי לשיחות עם עו"ס המשפחה לשם קבלת תמיכה והכוונה סביב התמודדותו עם ההידרדרות במצבו של בנו. **העו"ס העריכה כי במידה ויוטל על הנאשם עונש מאסר בפועל, יפגע תפקידו המשמעותי במערכת המשפחתית. כן נמסר כי הבן אושפז ועבר ניתוח.**

בתקופת הדחייה התקיים מפגש היכרות עמו על ידי מנחי הקבוצה. במפגש עמו שיתף באופן גלוי בקשייו, הביע נכונות לבחון את דפוסי התנהגותו הבעייתיים שעמדו בסיס העבירה והביע רצון להיעזר בטיפול ולקבל כלים להתמודדות מקדמת. הנאשם נמצא המתאים להשתלב בקבוצה הצפויה להיפתח במהלך חודש ספטמבר שנה 12.

הנאשם הביע חשש כי עונש של מאסר בפועל יפגע באופן ממשי במשפחתו. **שירות המבחן המליץ על ענישה**

שתיתן ביטוי לפן השיקומי לצד ביטוי מוחשי לחומרת העבירות וזאת בהטלת צו מבחן למשך שנה וחצי ועונש מאסר בעבודות שירות, לצד מאסר מותנה משמעותי, התחייבות להימנע מעבירה וקנס כספי.

ראיות לעונש

הנאשם 1:

9. גב' פאתינה אבו תאיה - אחותו של הנאשם 1, בת 51, סוכנת ביטוח עצמאית. לדבריה, מצבו של הנאשם השפיע על כל המשפחה בצורה שלילית ביותר. החיים שלו ושל משפחתו הוקפאו. ילדיו צריכים חיים נורמטיביים וזה אינו המצב כיום. אמנם הנאשם בביתו אך מחשבותיו אינן שם. בתקופה האחרונה הנאשם כל הזמן עצבני, "מרחף", לא מתקשר וזה גורם לבעיות נפשיות לילדיו ובפרט לבנו הבכור שהיה מאוד קשור לנאשם. הם רוב הזמן בבית, סובלים מהשמנת יתר. למרות שהנאשם הנו הבן הצעיר במשפחתו, הוא עמוד השדרה בבית וההורים קשורים אליו מאוד. כל זה לא קיים היום. האנשים סביב יכולים להעיד עד כמה הנאשם תרם כל הזמן. אפילו בעת שהיה במעצר ביקש שהעזרה החודשית שנתן לאנשים שונים תמשך. לאחרונה היה צורך לצמצם את מספר האנשים כי המצב קשה.
10. מר פאריד דאהר - חבר משפחה, פיקח על הנאשם במשך שנה וחצי. מכיר את הנאשם כאדם שמח, גאה בעצמו, תמיד זוכה לתשומת לב, מדבר בביטחון. אחרי המקרה הוא אינו אותו אדם, התנהגותו שונה, פעם הוא עצבני ביותר ופעם רחמן ביותר.
11. אסופת מסמכים בעניינו של הנאשם 1 (נע/1) - הכוללת מכתבי הערכה מגורמים שונים; מכתב מהאב ארכמנדרית אמיל שופאני מכנסיית המלכית היוונית קתולית מיום 7.2.19. אשר ציין את היכרותו את הנאשם, פעילותו החברתית בעיר נצרת בנושא של דו קיום לעיתים תוך שסיכן את עצמו וכן היותו תורם בסתר לנזקקים; מכתב תודה מטעם "וראייטי" ישראל על תרומתו של הנאשם; מכתב מראש עיריית נצרת מיום 11.2.19 ממנו עולה כי הוא קרוב משפחתו וקיימת ביניהם היכרות רבת שנים. הנאשם היה אחד מעמודי התווך ומשענת שלו כראש עירייה, והנאשם מסייע להפצת רוח הפיוס והסבלנות בעיר. הנאשם ערך מפגשי הידברות בין מחנות מסוכסכים בעיר ומנע הסלמה והדרדרות על רקע דת. הנאשם מוביל מדיניות של דו קיום ופתרון סכסוכים. משקיע בהתנדבות ותורם הן כספית והן פיזית; תעודת הוקרה מטעם אגף תרבות נוער וספורט, אגף הרווחה ועיר ללא אלימות בנצרת; מכתב מרואה חשבון מיום 18.6.19 בה פרוט הכנסות החברה בשנים 2016-2017 וציון כי החברה חייבת סך של 846,568 ₪ למע"מ, פרוט הנהלת חשבונות וסיכום חיובים וזיכויים; מסמכים רפואיים בכללם סיכום מפגשים עם פסיכיאטר מקופת החולים מאוחדת ובהם אבחנה לתסמונת פוסט טראומטית, הפרעת הסתגלות ותגובה דיכאונית וחרדתית (בעקבות מעצרו בהליך זה), סיכום של רופא משפחה, סיכום ביקור אצל רופא ריאות ובה אבחנה לאסטמה, סיכום ביקורים אצל פסיכולוג מטעם קופת החולים סביב סימפטומים פוסט טראומטיים, אבחנות רפואיות על ידי רופאים נוספים; מסמכים רפואיים בעניין בנו בכללם סיכום טיפול על ידי פסיכולוג, חוות דעת פסיכיאטרית.
12. דוח "מחברים - מרכז טיפול ושיקום עוצרים, אסירים ונוער בסיכון" אשר מוען לשירות המבחן ביום 10.6.19 (נע/5) - הדוח מאת המרכז הפרטי מתאר את קורותיו של הנאשם, השתלבותו של הנאשם בטיפול פרטני לאחר מעצרו שבא לתת מענה למצוקה בשל המשבר שחוה בעקבות מעצרו ואשר לא התמקד בעבירות אותן ביצע ומכאן שלא ניכר שינוי בדפוסי חשיבה אופייניים לעברייני מרמה. נמצא מתאים לטיפול ייעודי בעברייני מרמה. החל את הטיפול בחודש מאי 2019, התקיימו 7 מפגשים

שהתמקדו בהיכרות, בניית תכנית טיפולית וכד'. בשיחות הראשונות התקשה להביא את עצמו והשליך האחריות על גורמים חיצוניים. בהמשך החל תהליך של התבוננות בהתנהגותו ובבחירותיו. ניתנו סיכום והתרשמות על דפוסיו והרקע לעבירות והמלצה להמשך טיפול.

13. חוות דעת מטעם ד"ר תרצה יואלס מיום 14.6.19 (נע/4) - הנאשם החל טיפול בחודש אוגוסט '18 בעקבות מצב רוח ירוד ומצבי חרדה קשים (בעקבות מעצרו בהליך זה). פורטו קורות חייו ומשפחתו, מצבו הרגשי והתהליך הטיפולי.

14. מסמך כותרתו "ציר זמן" (נע/8) - המפרט את שלבי התנהלות ההליך ופעולות ההגנה, לרבות בסוגיית קבלת חומרי החקירה בתיק.

הנאשם 2:

15. מר מאמון עבד אל חי - ראש עיריית טירה, עו"ד במקצועו. קרוב משפחה של הנאשם 2 ומתגורר בקרבתו. מכיר את הנאשם 2 היכרות אישית טובה ועמוקה. הנאשם גדל במשפחה טובה, הוריו היו מורים וכיום פנסיונרים, כל אחיו בעלי השכלה אקדמית, וההורים השקיעו משאבים רבים לגידול ילדים מוצלחים ומשכילים, אף מעבר למקובל. הנאשם הוא אדם טוב, מעולם לא דחה בקשה לעזרה במסגרת עבודתו, הוא קיבל ילדים ממשפחות נזקקות וסייע להם בתיקוני מחשב ובתוכנות ללא תמורה כי ידע שאין להם יכולת לשלם. הוא השתלב בתוכניות ברשות המקומית וברווחה ובקבוצות נוער בתוכנית עיר ללא אלימות. בתקופת ערבי חגים, כשהיו התקהלויות של אנשים, הנאשם היה יוצא לשטח, מרגיע את הילדים ועוזר להם לא להסתבך. כבן משפחה יכול להגיד שהוריו ויתר בני המשפחה קיבלו באופן מאוד קשה את מצבו, מכיוון שהם משפחה נורמטיבית המתגאה בהישגיה בתוך היישוב. תחילה היה כעס כלפיו וסירוב לסייע לו. חלפו מספר שנים, וניתן לראות שהוא התרחק מכל דרך בעייתית, הוא מושקע רוב הזמן בחשיבה על שיפור היחסים בתוך המשפחה עם אשתו, ילדיו והוריו. ניתן לזהות שינוי מהותי בחשיבה שלו ובהבנה שזו אינה הדרך הנכונה. הנאשם חושב על דרך לחזור לדרך הישר ולהתפרנס בצורה מכובדת וחוקית. מאמין לשינוי שעבר הנאשם. לטובת הנאשם ולטובת משפחתו, שהוא ימשיך לפרנס את משפחתו שכן הוא המפרנס היחיד במשפחתו. הנאשם הפנים את המסר ויש מקום למחול לו ולאפשר לו לשוב לחיים נורמליים. המשפחה תמשיך לסייע לו להישאר בדרך הנכונה.

16. מר קשוע עבד אל רחמן - מנכ"ל עיריית טירה, הנאשם מוכר לו מהתקופה שבה היה חבר בעמותת אל רזלי, שבה היו מחנכים ילדים קטנים ומסייעים להם בהכנת שיעורי בית. העמותה נזקקה לתרומת מקרנים לכיתות והנאשם התנדב לקנות הכול על חשבוננו. הוריו של הנאשם היו מורים. המקרה אינו מתאים לנאשם ולמשפחתו. העד ניסה לגשר בין הנאשם לבין אביו לאחר המעשה שכן אביו כעס מאוד על מה שעשה. מכיר את האב היטב, מכיר את הכעס שלו ולכן עדיין מנסה לגשר ביניהם. הנאשם חזר לדרך הטובה, כעת הוא אדם נורמטיבי אשר רוצה לחזור לחייו כשהוא המפרנס היחיד בבית.

17. עו"ד לואי עבד אל חי - אחיו הבכור של הנאשם 2. כל האחים אקדמאים, פיקח עליו במשך שנה וחצי. כל המשפחה קיבלה בתדהמה את מה שקרה, זו אינה הדרך בה חונכנו. ההורים מאוד כעסו על מה שקרה, היה להם מאוד קשה וזה יצר עננה כבדה. מאז המקרה, האב נכנס למצב נפשי ובריאותי מאוד קשה וכל המשפחה מייחסת זאת לנאשם אשר הוא בעצמו חש אשמה על מצבו של האב. עבר זמן רב ורואים שינוי ובושה ומתוך כל התסכול והבושה נולד בחור חדש שבאמת מנסה להשתקם, הולך לקבוצות ומנסה לתרום. את העונש שלו הוא כבר קיבל. הוא נכנס להליכי פשיטת רגל, יחסיו עם אשתו

הידרדרו, והוא מנסה לשקם את עצמו ואת משפחתו. ילדיו היו שבורים, בכו כל הזמן ובקשו את אביהם. גם מבחינה נפשית הם לא חזרו לעצמם. מבקש למחול לנאשם, ואין טעם להחזירו לבית הסוהר. תכלית העונש כבר הושגה. הוא המפרנס היחיד במשפחתו וצריך לעזור לו להשתקם ולחזור למוטב.

18. מכתב מטעם עמותת "למען" - עמותה למען נזקקים בטיירה מיום 19.6.19 (נע/7) ממנו עולה שהנאשם מוכר לעמותה כתורם מזמנו וציוד מחשבים לילדים ממשפחות נזקקים. בני משפחתו של הנאשם מוכרים כמשפחה נכבדה העוזרת לעמותה.

19. צו כינוס בהליך פש"ר 64311-03-18 מיום 23.12.18 שניתן לנאשם 2 לבקשתו, ומסמכים נלווים (נע/6).

הנאשם 3:

20. הוגשה אסופת מסמכים (נע/2) ובכללה מסמכים רפואיים על אודות מצבו הרפואי של בנו של הנאשם 3 - מכתב שחרור מבית החולים מיום 22.9.19, המפרט את ההיסטוריה הרפואית של הבן, אבחנות והמלצות, סיכום ביקור רפואי מיום 22.9.19 ממנו עולה כי הבן זקוק להשגחת מבוגר בכל שעות היממה, סיכום ייעוץ נויורולוגי מיום 19.9.19, דוח פיניו באמבולנס של נט"ן לבית החולים מיום 18.9.19, דוח העברה של הבן לבית החולים מיום 18.9.19, סיכומי ביקור רפואי ממועדים שונים, מכתב שחרור מאשפוז מיום 21.7.19, הפנייה לייעוץ נויורולוגי מיום 21.7.19, ממצאי בדיקת MRI מוח מיום 19.7.19 ומיום 3.12.18, דוח מד"א מיום 15.7.19 וסיכום של חדר מיון מאותו היום, הפניות לרופאים מומחים וסיכום התרשמותם, מכתבי שחרור מאשפוז מיום 18.6.19, 18.12.16, 28.12.16, 30.3.17, 27.11.17, 16.1.19, אישור קבלת תביעה לילד נכה על ידי המוסד לביטוח לאומי מיום 19.1.17, מכתב ממנהל המחלקה לנויורולוגית ילדים מיום 18.11.18 ממנו עולה שהנאשם נטל חלק בהדרכה מיוחדת לטיפול פיזיותרפיה בבנו, נוטל חלק פעיל בטיפול בו וכי המשך הטיפול על ידי הנאשם הכרחי ומשמעותי לטיפול בילד. אישור על הזמנת ציוד רפואי, סיכומי ביקור רפואי. בנוסף לכך הוגשו דוחות התפתחותיים של בנו של הנאשם הכוללים דוחות מעקב במכון להתפתחות הילד ממועדים שונים, סיכומי ריפוי בעיסוק, וסיכום עו"ס. הוגשו בנוסף סיכומי טיפול בתחומים שונים.

על פי המסמכים הרפואיים הטיפול בילד מורכב מכל הזוויות, והוא בעל דרישה לעצימות טיפולית, הוצאות רפואיות ונוכחות מסיבית של ההורים (סיכום ביקור מרפאה בתאריך 26.11.17). לאחרונה חלה נסיגה במצבו של הילד (סיכום ביקור במרפאה מיום 14.3.19), בחודש יולי האחרון הילד נפל מגובה עמידה על אזור אחורי הראש, ולמחרת בזמן שישן בגן התרחש אירוע של הקאה, הצפה מהפה, גלגול עיניים לאחור ופרקוס, והילד הובהל לבית החולים באמבולנס (ייעוץ נויורולוגי 16.7.19). הילד עבר ניתוח בהרדמה כללית. הילד לוקה ב- CP (שיתוק מוחין) (ייעוץ נויורולוגי, 21.7.19). ביום 18.9.19 התקבל שוב למיון עקב פרקוס, ואושפז במחלק הנוירוכירורגית ילדים, תוארה החמרה ניכרת ברוחב חדרי המוח. שוחרר ביום 22.9.19 (מכתב שחרור מהמחלקה לנוירוכירורגית ילדים, בבית החולים איכילוב). על פי סיכום ביקור רפואי מיום 22.9.19 לאור החמרה במצבו הכללי של הילד, ואבחנה חדשה של אפילפסיה שמתבטאת בפרקוסים ממושכים, הילד זקוק להשגחת מבוגר בכל שעות היממה.

21. מסמכים רפואיים בנוגע לתאונת עבודה שבה נפגע הנאשם 3 - מכתב שחרור מאשפוז מיום 30.3.18, במהלכו נותח בידו ואובחן עם שבר במרפק. אישור שטופל בפיזיותרפיה מיום 20.10.18, אישור מהמוסד לביטוח לאומי על נכות בשיעור של 15% מיום 14.12.18.

22. אישורי מהמחלקה לשירותים חברתיים במועצה המקומית יפיע מיום 22.8.19, מיום 13.5.19 ומיום 31.1.19 בהם פרוט אודות מצבה המורכב של המשפחה נוכח מצבו הרפואי של הבן והמצב הרגשי של אשת הנאשם. המשפחה מקבלת טיפול ותמיכה רגשית לצד סיוע בצרכיהם הייחודיים. הנאשם מגיע באופן אינטנסיבי למחלקה לשם קבלת טיפול נפשי תומך והכוונה גם בהתמודדות עם מצבו המשפטי. **מצבו של הבן בנסיגה בעקבות נפילה שבגינה אושפז ונותח. הנאשם שהה עם בנו לאורך כל תקופה האשפוז, בנוסף לתמיכתו באשתו המתקשה להתמודד עם מצב הבן. כל שינוי במצבו של הבן ממחיש את חשיבותו העצומה של הנאשם בהתמודדות המשפחתית. קיים פוטנציאל משמעותי לנזק לתא המשפחתי אם הנאשם יעדר מביתו עקב ריצוי עונש מאסר.**
23. מכתב מראש מועצת יפיע מיום 15.12.18 - המשפחה מוכרת לראש המועצה. הנאשם אדם חרוץ ומסור לעבודתו. לאור מצב המשפחה, המועצה מעניקה לה סיוע. הנאשם החליט להקדיש את חייו להטבת מצבו הבריאותי של בנו וליציבות התא המשפחתי. מהווה עמוד תווך בביתו. שליחתו של הנאשם למאסר וניתוקו מבנו יוביל לרגרסיה משמעותית במצב הילד והתא המשפחתי ועלולים לגרום לנזק רגשי בלתי הפיך.
24. דיסק און קי (החסן נייד) ובו הקלטות השיחות של הנאשם 3 עם עד המדינה, גלובוס (נע/3).

טיעוני הצדדים

25. לטענת ב"כ המאשימה, עוה"ד שרון יונוביץ וניר הורוביץ, כתב האישום המתוקן נגד הנאשמים הוא תולדה של חקירה משותפת בין משטרת ישראל והבולשת הפדראלית בארה"ב נגד קבוצות שונות באירופה ובישראל המבצעות הונאות מסוג הנדסה חברתית נגד חברות ברחבי העולם. הפעילות כללה את הפעלתו של גלובוס שהחל לשתף פעולה עם הבולשת לאחר מעצרו בארה"ב ביום 15.6.15 ובהמשך הוא קיבל מעמד של עד מדינה בישראל. במקביל לתיק זה הוגשו כתבי אישום נוספים בפרשה.
- הנאשמים קשרו קשר לשם הונאה והוצאת כספים במרמה מחברה בינלאומית באופן מתוחכם, שיטתי ומתמשך בדרך של איסוף מידע פיננסי אודות החברה, יצירת מסמכים מזויפים ופנייה לחברה בדרישה להעברת כספים בהיקף של מיליוני ₪ תוך הצגת מסמכים כוזבים ושימוש במידע שנאסף. בהמשך כספי המרמה הופקדו בחשבון בנק הרשום על שם חברה פיקטיבית שסופק לנאשמים על ידי גלובוס או אדם מטעמו.
- הסדר הטיעון בין הצדדים הוא מאוזן בשים לב לחיסכון הרב בזמן שיפוטי לאור היקפו של התיק ולעלויות העצומות שהיו נדרשות לצורך הבאת עד המדינה גלובוס לישראל הכוללות את שיכוננו ואבטחתו. לפיכך עותרת המאשימה לכבד את ההסדר שהושג בין הצדדים בהתאם להלכות שנקבעו בעניין זה.
- מדובר באירוע הונאה מתמשך בו קיים קשר פנימי הדוק, אשר במהלכו ביצעו הנאשמים מקבץ עבירות בהן הורשעו. בנסיבות אלה יש לקבוע בעניינים של הנאשם 1-2 מתחם עונש הולם אחד בגין מכלול העבירות המנויות באישום הראשון, ובענייניו של הנאשם 3 אשר הורשע רק בעבירת קשירת קשר במסגרת האישום הראשון, יש לקבוע לאישום זה מתחם עונש שונה. כמו כן יש לקבוע מתחם עונש נפרד לעבירה באישום השני לנאשם 3, שכן אף שמדובר בפעולות סחיטה באיומים שבאו בעקבות כישלון העברת כספי המרמה, הרי שמדובר באירוע נפרד שבינו ובין האירוע הראשון קשר רופף.
- מתחם העונש עבור הנאשמים 1-2: הערכים המוגנים שנפגעו בעבירה הם פגיעה בחופש הרצון, בחופש הבחירה ובחופש הפעולה של אדם, שמירה על חופש הרצון של הקורבן ועל יכולתו לקבל החלטות על יסוד מצבי אמת.

באשר להלבנת הון הערכים המוגנים הם שמירה על תקינות וטוהר המערכת הפיננסית ויצירת תמריץ שלילי לביצוע עבירות כלכליות. מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא גבוהה ביותר. הנאשמים 1-2 פעלו עם גלובוס באופן מתמשך, מורכב ומתוכנן היטב. ניצלו את יחסי האמון המיוחדים שבין בעלי תפקידים בחברה ולא בחלו באמצעים לשם הולכת שולל של עובדיה, כמו גם היקף הנזק הממוני הפוטנציאלי שעמד על מעל 1.4 מיליון דולר שהם כ-5 מיליון ₪. הנסיבות המחמירות בביצוע העבירות כוללות את ההתחזות לבעלי תפקידים בחברה ולעו"ד המלווה את העסקה הפיקטיבית, וזאת לשם מתן מצג שווא של עסקה לגיטימית. קיימת קלות בלתי נסבלת בביצוע עבירות מסוג זה וקושי רב לחשוף את העבירות וזאת ביחס להיקף הנזק הרב. במקרה זה, אלמלא שיתוף הפעולה עם הבולשת בארה"ב וללא גיוסו של עד המדינה, יש להניח שהעבירות לא היו מתגלות. כל אלה מעצימים את מידת הפגיעה בערכים המוגנים. רק התערבות רשויות האכיפה בארה"ב הביאה לכך שהנאשמים לא נהנו מפירות העבירה, שכן כספי המרמה הועברו והגיעו לחשבון בנק שאותו סיפק גלובוס לשם הלבנת ההון. בכך הנאשמים פגעו באופן משמעותי בתכלית החוק למניעת הלבנת הון. בעבירות מסוג זה טמונה פגיעה קשה בתדמיתה של מדינת ישראל כמי שמהווה מקור לביצוע עבירות רבות של הנדסה חברתית כנגד קורבנות ברחבי העולם. הפסיקה הנוהגת מלמדת שבתי המשפט חוזרים פעם אחר פעם על החומרה היתרה שבביצוע עבירות מסוג זה והחשיבות שיש בענישה ממשית ובפרט כאשר העבירות נעברות בתחכום, תוך כדי תכנון מוקדם וכלפי קורבנות מרחבי העולם. על כך יש להוסיף את מגמת ההחמרה בעבירות כלכליות, שעליה עמדו בתי המשפט שוב ושוב.

בעפ"ג (מח' ת"א) 67241-06-18 **יונתן ממן נ' מדינת ישראל** (1.11.18), דובר בנאשם שביצע את העבירות לבד. הוא הורשע בהתחזות ובניסיון לקבלת דבר במרמה בסכום של כ-6 מיליון אירו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם שנע בין 15 ל-36 חודשי מאסר בפועל, ובגין אישום נוסף בהיקף כספי של כ-130 אלף אירו, נקבע מתחם של 6 עד 18 חודשי מאסר. על ממן נגזרו 16 חודשי מאסר בפועל. לעומת זאת, במקרה שלפנינו הנאשמים הורשעו בעבירה מושלמת של קבלת דבר במרמה, שכן כספי המרמה הגיעו לחשבון הבנק של החברה הפיקטיבית, בניגוד לעניין ממן שם הכספים נעצרו עוד בטרם הגעתם לחשבון הבנק. כמו כן, בניגוד לממן, במקרה שלפנינו, הנאשמים הורשעו בהלבנת הון שעונשה המרבי 10 שנות מאסר. במקרה של ממן, גלובוס היה כבר סוכן אשר דווח לרשויות האכיפה האמריקאית על מעשיו של ממן. כיוון שחשבון הבנק היה בשליטתו של ממן ולרשויות לא היו פרטים אודות החשבון, הם פנו לחברה בארה"ב והזהירו אותה מפני ההונאה הצפויה. לכן, יש לגזור על הנאשמים עונש חמור מזה שנגזר על ממן. גם בגזרי דין נוספים בפרשיות דומות, לא הייתה עבירה של הלבנת הון, ובחלקם היו קשיים ראייתיים.

באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, יש להדגיש את התכנון המוקדם שנעשה בקפידה ובקור רוח בטרם הוצאה לפועל של העבירות, תוך הפגנת תחכום רב. הנאשמים 1 ו-2 הפעילו תשתית נרחבת ליצירת מצגי שווא לשם הוצאת כספים במרמה מהחברה המרומה. הם פעלו יחד עם גלובוס להשגת חשבונות בנק הרשומים על שם חברות פיקטיביות בכדי לאפשר את ההונאה. הנזק שעשוי היה להיגרם עומד על 5,000,000 ₪. על אף שכספי המרמה הוחזרו על ידי ה-FBI לחברה המרומה, פעולות המרמה גרמו לנזק רב למנגנון התקין המבוסס כמעט לחלוטין על אמון בין הבריות. עצם ביצוע העבירות פגע ופוגע במעמדה של מדינת ישראל כמדינה אשר מתוכה מבוצעות עבירות מרמה מסוג זה. הנאשמים ביצעו את העבירות מתוך בצע כסף, לא עצרו את פעולתם בשום שלב בדרך והכל לשם השגת רווח קל.

גלובוס הפך לסוכן ביום 15.7.15, רק לאחר ביצוע ההונאה.

בחינת הפסיקה וחומרת הפגיעה בערכים המוגנים מביאים למתחם הענישה באישום הראשון נע בין 24 ל-48

חודשי מאסר בפועל. לעניין רכיב הקנס - בעבירות כלכליות קיימת חשיבות רבה בהשתתף קנס כספי לשם הרתעת הנאשמים ומכאן שמתחם הקנס הנו בין 70,000 ₪ ל- 180,000 ₪.

באשר לגזירת העונש לנאשם 1 - הנאשם 1 נטל אחריות למעשיו בהתאם להודאתו בכתב האישום המתוקן ובכך ניתן לראות נטילת אחריות מסוימת. מדובר בעבירות שבוצעו בין החודשים מאי-יוני 2015, כתב האישום הוגש בחודש מרץ 2017. מדובר בתיק רחב היקף הכולל חומרי חקירה רבים והימשכות ההליכים נבעה בין היתר מבקשות רבות לקבלת חומרי חקירה על ידי ההגנה שהיו מצויים בידי רשויות האכיפה בארה"ב. התנהלות המאשימה תקינה והיא התקדמה בקצב סביר. לנאשם 1 אין עבר פלילי, אך ידוע שעבירות כלכליות מבוצעות על-פי רוב על ידי אנשים ללא עבר פלילי ובעלי רקע נורמטיבי. מדובר בעבירות מתמשכות וסביר שהנאשם היה ממשיך במעשיו אלמלא נעצר. המאשימה נתנה דעתה להמלצת שירות המבחן, ואולם בהתחשב בהלכה לפיה בעבירות כלכליות יש לתת משקל רב יותר לשיקולי הרתעה מאשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם, ובהתחשב במיקומו של הנאשם בהיררכיה בקבוצה העבריינית, היקף וסכום הכסף, האינטרס הציבורי מחייב השתתף עונש מאסר בפועל לתקופה ממושכת לצד קנס כספי. המאשימה עותרת להשית על הנאשם 1 עונש של 18 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס של 100,000 ₪. העונש שאליו עתרה המאשימה נמוך מהמתחם וזאת בנסיבות הסדר הטיעון והמלצת שירות המבחן.

באשר לגזירת העונש לנאשם 2 - נטילת האחריות ושיתוף הפעולה כמו גם מועד ביצוע העבירות וחלוף הזמן דומים לטיעונים בעניין הנאשם 1. לחובתו של הנאשם 2 רישום פלילי ללא הרשעה לפי סעיף 411 לחוק העונשין. המאשימה נתנה דעתה להמלצת שירות המבחן לאור המסגרת הטיפולית בה מצוי, ובהתחשב בהלכה לפיה בעבירות כלכליות יש לתת משקל לשיקולי הרתעה ולאור נסיבותיו של הנאשם 2, גם בעניינו של הנאשם 2, האינטרס הציבורי מחייב ענישה של מאסר בפועל לצד קנס. המאשימה עותרת להשית על הנאשם 2 עונש מאסר בפועל בן 18 חודשים, מאסר על תנאי וקנס כספי בסך של 100,000 ₪.

באשר לנאשם 3 - הנאשם הורשע בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע במסגרת האישום הראשון ובכך פגע בערך חברתי למנוע את חברתם של עבריינים פוטנציאלים לביצוע עבירות מתוחכמות הדורשות שיתוף פעולה בין עבריינים. חומרת העבירה מושפעת באופן ישיר ממטרת הקשר להכנת התוכנית העבריינית. הנאשם 3 היה מודע לכך שעבירת קשירת הקשר נעשתה למטרת העברת כספי מרמה מחברה עסקית לחשבונות בנק פיקטיביים ומתוך כוונה להלבין את כספי המרמה לשם בצע כסף. עם זאת, לאור חלקו היחסי הנמוך יותר של הנאשם 3 במעשים המתוארים ולאור העובדה שהורשע באישום הראשון בעבירת קשירת קשר בלבד, מידת הפגיעה בערכים המוגנים פחותה מזו המיוחסת לנאשמים 1-2. באשר לפסיקה הנוהגת, קיימים תיקים מעטים בהם הורשע נאשם בעבירת קשירת קשר בלבד ולרוב מקרים אלה הם במסגרת הסדרי טיעון ולכן טווח הענישה הוא רחב החל ממספר חודשים בעבודות שירות ועד למספר שנות מאסר במקרים חמורים. המתחם בעניינו של הנאשם 3 נלמד גם מהמתחם בעניינם של הנאשם 1-2. אין להתעלם מחלקו המשמעותי של הנאשם 3 בקשירת הקשר, הוא הווה גורם משמעותי בשיתוף הפעולה בין גלובוס לבין כל הנאשמים לתכנון מערך המרמה. הנזק הפוטנציאלי דומה לנטען בעניינם של הנאשמים 1-2 וכל זאת לשם הפקת רווח קל. מתחם העונש ההולם נע בין 9 חודשי מאסר בפועל ועד ל- 24 חודשי מאסר בפועל והקנס הכספי הוא בין 20,000 ₪ ל- 70,000 ₪.

באשר לאישום השני - סחיטה באיומים - הערכים המוגנים בעבירה הם שמירה על שלמות גופו של אדם, ביטחון, רכוש, חירותו והאוטונומיה שלו. כמן כן קיימת פגיעה במרקם החברתי וביכולת להתנהל בחברה דמוקרטית החורטת על דגלה עקרונות של חופש וחירות. הפגיעה בערכים המוגנים היא ברמה גבוהה ביותר. מעשי הנאשם 3 נעשו במטרה להטיל אימה על גלובוס, הם נעשו באופן ישיר ובאופן עקיף על ידי אחרים.

האיומים לא נבעו סביב תביעת חוב, אלא סביב העברת כספים שמקורם בעבירה, כשהאיומים לא הופנו רק כלפי גלובוס, אלא גם כלפי בני משפחתו. הנאשם 3 איים מספר רב של פעמים. טווח הענישה בפסיקה רחב. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, יש לתת את הדעת לכך שהאיומים לא הושמעו ברגעי כעס ואובדן עשתונות אלא נעשו בקור רוח. גלובוס חש מאוים מאיומיו של הנאשם כלפי וכלפי בני משפחתו. הנאשם 3 פנה בנוסף גם לאחרים לשם העברת המסר לגלובוס. מתחם העונש הראוי בעבירה זו נע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל לצד קנס הנע בין 10,000 ₪ ל-100,000 ₪. יש להטיל על הנאשם 3 עונש כולל בגין העבירות בהן הורשע, שכן האיומים באו בעקבות כישלון העברת כספי המרמה. יש לתת את הדעת לנסיבות האישיות והמשפחתיות של הנאשם 3 כפי שעולה בתסקירי שירות המבחן בעניינו. בהתאם להסדר הטיעון עתרה המאשימה להשית על הנאשם 3 עונש של 18 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך 100,000 ₪.

26. לטענת ב"כ הנאשם 1, עוה"ד גיל דחוח, איתן אוריה ואיתן פינקלשטיין, חלקו של הנאשם בביצוע העבירה הוא בעיקרו לאור דוקטרינת המבצעים בצוותא. כתב האישום מותיר סימני שאלה סביב המעשים המדויקים של הנאשם כשבחלקים רבים חוזר הניסוח "באמצעות הנאשמים 1-2 או מי מטעמם וגלובוס". יש לתת משקל להעדר הפירוט בנוגע לחלקו המדויק של הנאשם במעשים. קיימת אמנם שותפות, אך קיים סימן שאלה סביב המעשה עצמו. לגלובוס היה חלק דומיננטי מאוד במעשים. גלובוס הוא זה שהביא את החוזה הפיקטיבי, והוא זה שאסף את המידע באמצעות האינטרנט על החברה ההודית. ההגנה אינה טוענת נגד ההחלטה של הרשויות בישראל ובארה"ב להפוך את גלובוס לעד מדינה לשם הפללת אחרים, אך יש לכך שיקול משמעותי לעניין הענישה. לא ידוע איזה עונש נגזר על גלובוס, מעבר לכך שעונשו נגזר ממידת הפללתו את שותפיו. דמות נוספת היא "פיטר", שהאמריקאים הפכו אותו לסוכן מטעמם, והוא הקליט במשך תקופה ארוכה את גלובוס. לאחר מכן נכרת הסכם בין הרשויות בארה"ב לבין גלובוס, והוא המשיך כסוכן סמוי להפליל אחרים. מעדות הניקיון של גלובוס נלמד שהוא היה מעורב במספר רב ביותר של פעולות הונאה שנעשו בעולם, עם מספר רב של אנשים, כשהוא הדמות המרכזית, היוצר קשר עם דמויות שונות לפרקי זמן קצרים. הידע הבינלאומי ויכולות ההונאה שלו היו רבים ביותר, וזאת לצד יכולות ליצירת תשתית להעברת כספים. גלובוס היה שותף בביצוע עבירות הונאה כדמות מרכזית בעלת יכולות בתחומי האינטרנט והסייבר ויכולת ליצור התחזות, וכן היה בעל יכולת לספק את החשבונות. כל האירוע של העבירה הזו היה מבוקר על ידי האמריקאים, אשר בהחלטה מושכלת אפשרו את ביצוע העבירה. גלובוס איתר את פרטי החברה, והוא זה שהציע אותה לנאשמים. גלובוס הצטייד מבעוד מועד בחשבון בנק הרשום על שם חברה פיקטיבית. הוא זה שטס לארה"ב לשם משיכת הכסף והוא זה שישלט בחלוקת הכסף. חומר הראיות מלמד שהוא היה זה שלימד את הנאשמים. גלובוס היה צפוי לקבל 45% מכספי ההונאה עבור חלקו לעומת יתר הנאשמים שחולקים ביתר, מצב המלמד על חלקו הדומיננטי בעבירה. לא נגרם נזק מביצוע העבירה שכן הכסף הושב לחברה. חשבון הבנק הוא חשבון שנמסר לפיטר על ידי ה-FBI. החלטת האמריקאים לאפשר את העברת הכסף לחשבון שבשליטתם לעומת יונתן ממן שם לא אפשרו העברת הכסף, הובילה לכך שאצל ממן לא הייתה עבירה הלבנת הון, והוא נשפט בבית משפט השלום. החלטה שרירותית זו, אל לה להוות גורם מבדיל בין שני המקרים. בעניינו אם האמריקאים היו מעוניינים בכך הם היו יכולים למנוע את העברת הכסף מהחברה ההודית כפי שעשו בעניין ממן. המקרה של ממן הוא חמור יותר משום ששם סכום המרמה גבוה פי חמשה מהסכום בעניינו - 25 מיליון ₪.

ב"כ הנאשם טען בדלתיים סגורות באשר לפרטים אישיים בעניינו של הנאשם ואף הנאשם פרט אודותיהם.

הנאשם בן 43 נשוי ואב לארבעה ילדים קטנים. אין ספק שהמעצר והנזק התדמיתי והממוני שנגרמו לו הם עצומים. יש לתת את הדעת לקושי שיהיה לו בעתיד לאור ההרשעה. לנאשם נגרם נזק נפשי, והוגשו מסמכים רפואיים המצביעים על כך שמאדם בריא הוא הפך לאדם חולה עם נכות כרונית מאוד קשה. קיימת פגיעה ברורה ומוחשית בבריאותו של הנאשם על רקע התנהלות גורמי האכיפה ותנאי מעצרו. תנאי מעצרו הקשים בשלב החקירה היו במטרה לשבור את רוחו. הנאשם נחקר בלילה, תוך מניעת שינה ובתנאים קשים. עקב כך נגרמה לו פוסט טראומה שחייבה נטילת תרופות. הנאשם היה בטיפול על רקע משברי במשך כמעט שנה אצל מומחית לפוסט טראומה. הוא לא יכול היה להתחיל בטיפול הנוגע לעבירה בשל מצבו. אחרי שהתאזן והתחזק קצת הוא פנה ביוזמתו להליך טיפולי הנוגע לעבירה ויש לתת לכך משקל ראוי. בנוסף יש לתת משקל נכבד לתנאים המגבילים בהם שהה הנאשם. הנאשם היה עצור במשך למעלה מחודשיים מחודש מרץ ועד לחודש מאי 17', ולאחר מכן בתנאים מגבילים במשך תקופה ארוכה, אשר הוקלו באופן הדרגתי.

מבחינת נטילת האחריות, הנאשם מבין כיום את השלכות מעשיו, הודאתו בשלב מוקדם של ההליך מהווה שיקול משמעותי והחיסכון במשאבים במקרה זה אדיר לאור מורכבות ההליך ושני עדי המדינה אמריקאים שהיו צריכים להגיע ולהעיד. חקירתו של גלובוס הייתה צפויה להיות ארוכה ועלויות החזקתו בארץ היו גבוהות, שכן הוא הפליל אנשים רבים ברחבי העולם ובכללם משפחות פשע, ועלות אבטחתו בהתאם.

הנאשם תורם באופן ממשי לקהילה ולחברה. התקבלו מכתבים מראש עיריית נצרת על תרומתו לפיוס ולסובלנות בין קבוצות שונות בנצרת. בנוסף יש לתת משקל להתנהלות רשויות אכיפת החוק. התפיסה הזמנית של הרכוש הייתה מאוד אגרסיבית, כל החשבונות של הבית ושל עסקיו, רכבים שנלקחו, עד אשר הושבו בעקבות פסיקת בית מהשפט העליון בפרשה דומה. ערך הרכב ירד משמעותית, נוצרו נזקים כלכליים ותדמיתיים בבנקים.

בנוגע לחומרי החקירה, החלטת מדינת ישראל לצאת לחקירה גלויה בעת שחלק גדול מחומרי החקירה היו בידי האמריקאים, פגעה ביכולתם של הנאשמים לנהל משפט. חלקים משמעותיים של חומרי החקירה התקבלו רק בשלבים מאוחרים של ההליך, כשנה עד שנה וחצי לאחר הגשת כתב האישום. הוגשו 6 בקשות לחומרי חקירה, וחלק מטענות ההגנה התקבלו על ידי בית המשפט.

יש לתת משקל לפוטנציאל השיקום של הנאשם 1 ולהמלצת שירות המבחן לאור ההליך הטיפולי שעבר הנאשם. הפסיקה העדכנית מלמדת כי במקרים דומים בנסיבות דומות לא הושטו עונשי מאסר בפועל, אלא לכל היותר עבודות שירות.

בעניינו של ממן מדובר ב-5 עבירות ניסיון ולא באירוע אחד. עובדות כתב האישום מתארות עבירות שנמשכו שנתיים, בסכום של 25 מיליון ₪ שלא התקבלו בזכות ה-FBI, אחרת העבירה הייתה מושלמת. ממן יזם את העבירה בעצמו ופנה לגלובוס, הוא זה שיצר את חשבון הבנק בלטביה, הוא התחזה בעצמו ויצר את המצגים, התחזה לאישה מספר רב של פעמים. החומרה בעניינו היא שהוא בנקאי ומכיר את הכשלים של הבנקים ועשה שימוש בידע שלו. שירות המבחן קבע בעניינו שקיים סיכון להתנהלות פוגענית חוזרת והומלץ על עונש מאסר. הסדר הטיעון עם הנאשמים בתיק דנן שכלל רף עליון של 20 חודשים נעשה לאחר גזר הדין בעניינו של ממן אשר נדון בבית משפט השלום לעונש של 22 חודשים, ורק לאחר ההסדר בתיק הנוכחי הוקל עונשו של ממן ב-6 חודשים לעונש של 16 חודשים. במסגרת הסדר הטיעון הסתמכה ההגנה על הענישה שנקבעה בעניין ממן באותה עת, ומכאן שיש לראות את ההסדר כאילו היה ברף עליון של 14 חודשים. יש להשית על הנאשם 1 עונש של עבודות שירות.

27. טענת ב"כ הנאשם 2, עוה"ד תמיר סולומון ואמה חיסקיאייב, הנאשם 2 בן 42 ואב ל-3 ילדים

קטנים. עבר טראומה משמעותית עת חייו התהפכו עם מעצרו. המעצר היה כשנתיים לאחר המעשים, שלא הביאו לפירות והסתיימו. עדים שהעידו לעניין העונש תיארו תסכול, בושה ואת מצבם של ילדיה לאחר שאביהם היה עצור ובהמשך במעצר בית. בעניין ממך, קבע בית המשפט שהוא לא שיתף פעולה עם שירות המבחן וכי החרטה שביטא לא הייתה אמיתית. זאת בשונה מעניינו של הנאשם. השוואה לפסקי דין נוספים, כגון ברהמי, מעלה שאין הצדקה להטלת עונש של מאסר בפועל, וניתן להסתפק בכך שהנאשמים שהו חודשים וחצי במעצר. מדובר באנשים מכובדים שעשו מעשה רע. הנאשם 2 עבר הליך שיקום ארוך ומשמעותי. התסקיר מלמד שהנאשם הביע חרטה ומשתף פעולה. משפחתו של הנאשם התרסקה, הוא לא יכול לשלם קנס, ולא יוכל להביא אוכל לביתו. הנאשם מנסה לנחם את אביו, איש החינוך. אחיו העיד בדמעות ותאר את הטראומה שנגרמה לילדים, הבושה בירידה ממעמד של איש מחשבים - לשפל כזה. הלקח נלמד. הלקח לא צריך להילמד על ידי השבתו לבית הסוהר. אנשים מסוג זה אשר הביעו תשובה מלאה, יש לעודד. ענישה של מאסר תביא לרגרסיה במצבו ולהגברת הלחצים הכלכליים והמשפחתיים. שירות המבחן המיצג את אינטרס הציבור קבע שהנאשם יצא לדרך של שיקום. יש מקום לחרוג ממתחם העונש ולותר על השתת עונש מאסר בפועל. על פי פסיקת בית המשפט העליון, גם אם חומרת העבירות קשה, יש השפעות שליליות למאסר המביא לרגרסיה ויש לעודד אנשים שפנו לדרך השיקום. שיקומו של עבריין תורם לאינטרס הציבורי. בית המשפט העליון התייחס במגוון פסקי דין לחשיבות שבשיקום, ולכן אין טעם להשיבו לבית הסוהר בשלב הזה. הנאשמים הלכו שבי אחרי גלובוס המעיד על עצמו כמחולל פשיעה. הנאשמים צמצמו את העלויות למדינת ישראל, בכך שלא החוקרים ולא גלובוס ופיטר נדרשו להגיע לישראל. האינטרס הציבורי אינו למצות את הדין עם הנאשמים.

לעניין הקנס - גם במקרא וגם בפסיקה חל הכלל שאם דל האדם ואין ידו משגת, אין לדרוש ממנו מעבר ליכולתו. גזירת קנס של 100,000 ₪ לאדם שהוצא בעניינו צו כינוס עם החזר של 200 ₪ בחודש לתיק הפש"ר, אינה סבירה. יש למחול לנאשמים.

28. לטענת ב"כ הנאשם 3, עוה"ד דורון נוי וערן נחום, באישום של קשירת הקשר, עתרה המאשימה למתחם עונש הנע בין 9 ל-24 חודשי מאסר בפועל ולגבי עבירת הסחיטה מתחם הנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל ובסופו של דבר עתרו לעונש של 18 חודשי מאסר. יש לשמור על פרופורציה בין עונשם של המבצעים העיקריים של מרמה והלבנת הון לבין קשירת קשר. בעבירה של קשירת קשר בלבד קשה מאוד למצוא פסיקה, ובמרבית המקרים מדובר הסדרי טיעון. אין אדם בישראל שנדון לעונש מאסר בפועל בגין קשירת קשר לביצוע מרמה. עבירת הקשר נגזרת מהעבירה המקורית, ובנתונים אלה עתירת המאשימה אינה פרופורציונלית. אין מחלוקת כי חלקו של הנאשם 3 הוא הקטן ביותר, ביחס לכל הפרשיות של הנדסה חברתית, והוא היחיד שהורשע בקשירת קשר בלבד. המתחם שהציעה המאשימה אינו מתאים לנסיבות ולמעשיו בתוך קשירת הקשר.

בעניין ממך, שם ניתן גזר דין ללא הסדר טיעון, בניגוד ליתר התיקים שהוצגו, אחת הסיבות המרכזיות שבת המשפט המחוזי הפחית את העונש היא בשל העונשים האחרים שנתנו בפרשיה. התביעה עתרה להשית על ממך עונש של 3 שנות מאסר, ועל הנאשמים בתיק דנן עותרת למחצית העונש, קרי 18 חודשים. לא ברור מדוע בכל זאת טוענת המאשימה שעניינם של הנאשמים חמור יותר מעניינו של ממך.

אישום הסחיטה הוא האישום המרכזי בעניינו של הנאשם 3. במקרה דנן יש נתונים ייחודיים השונים ממקרים אחרים של סחיטה. בשלב הרלוונטי חשבון הבנק שבו היו כספי המרמה היה של ה-FBI והכסף היה תפוס על

ידם. גלובוס בשלב זה פעל כידו הארוכה של ה-FBI והוא לא סיפר שהכסף נתפס. גלובוס שיקר כדי להפיל את הנאשם. אם גלובוס היה אומר להם שהכסף נתפס, לא הייתה מתבצעת עבירת הסחיטה. השקרים של גלובוס לנאשמים היוו את "הטריגר" לעבירה. השיחה האחרונה בין גלובוס לנאשם 3 הייתה בחודש מאי 2016, ומעצר הנאשם התבצע רק בחודש מרץ 2017. כל אותה התקופה המשטרה לא עשתה דבר, ובכל זאת הנאשם לא עשה דבר נגד גלובוס, לא נפלה שיערה משערות ראשו, והמעשים נפסקו כמעט שנה טרם המעצר. העבירות שבהן הורשע הנאשם הן בסמכות בית משפט השלום. יש חשיבות לשמיעת הקלטות השיחות. באחת השיחות גלובוס אומר לנאשם 3 - אתה חבר שלי והנאשם 3 עונה לגלובוס שלא תיפול לך שיערה מראשו. "המוזיקה" שונה לגמרי.

הערך החברתי המוגן בעבירות הסחיטה הוא של האוטונומיה והרצון החופשי. במקרה דנן הפגיעה מוחלטת כי גלובוס היה סוכן והוא ידע שהוא לא יעביר את הכסף. יתכן שהוא חשש, אולם הפגיעה כאן נמוכה שכן המשטרה לוותה אותם בכל צעד.

נסיבותיו האישיים של הנאשם קשות, ובפרט מצבו הרפואי הקשה של בנו של הנאשם ומצבה של אשתו. בנו נולד בשנת 2016 בשבוע ה-27 וסבל מדימום תוך מוחי שהתפתח לדרגה חמורה של **שיתוק מוחין**. מצבו מאוד קשה, הוא עבר מספר ניתוחים מאז היותו תינוק, עובר טיפולים רפואיים רבים, אשפוזים והטיפול בו מאוד מורכב. הייתה תקופה שמצב הילד השתפר אולם בשבועות האחרונים חלה נסיגה במצבו והוא הובהל לבית החולים. התברר שהוא סובל בנוסף גם **מאפילפסיה**. לפני שבוע הוא אושפז למשך 5 ימים בשל החמרה במצבו. אשת הנאשם במצב נפשי קשה מאוד. כל הטיפול בבן נעשה על ידי הנאשם. הוא זה שנוסע עם הילד לטיפולים רפואיים, מטפל בו פיזית, ובעקבות ההחמרה האחרונה במצב הילד רופא קבע כי הוא חייב השגחה של 24 שעות ביממה. בכל הדיווחים הרפואיים מצוין שרק האב נמצא. שליחת הנאשם לבית הסוהר תותיר את הילד במצב של סכנת נפשות, בשל מצבו הרפואי של הילד, ולאור האירועים הרפואיים שהתרחשו בעת האחרונה במצבו. הנאשם הוא היחיד שיודע להתמודד ולטפל בילד, וכך עולה גם ממסמכי הרווחה. לפיכך, אין מקום לשלוח אותו למאסר. תחילה שירות המבחן לא בא בהמלצה כיוון שהנאשם עסוק במצב של בנו והוא לא פנוי לעבור טיפול, אולם בהמשך חל שיפור והנאשם החל בטיפול והתסקירים ממליצים שלא להשית עליו עונש מאסר. יש להתייחס לעונש שהוטל נאשם 4 - שהוא בעל עבר פלילי מכביד, לא היה בטיפול, ללא נסיבות חריגות ובחלק הכללי של כתב האישום מצוין שהנאשם 3 סיע לנאשם 4 בגביית חובות, ולגביו הוסכם על 7 חודשי מאסר בפועל.

29. הנאשם 1 פרט אודות מצבו האישי ועברו. דבריו נשמעו בדלתיים סגורות, ובשל פרטיותו לא יפורטו.

30. הנאשם 2 עבר בתקופה הזו טלטלות רבות וחוויות לא נעימות בפרט בעת שהיה עצור ובהמשך במעצר בית. לפני כ-8 חודשים החל בהליך שיקום המסייע לו לראות את האחר, את הקורבן שעליו לא חשב לפני הטיפול. לומד להתרחק ממצבים מסוכנים ולהיות במקום טוב. הבעיה היא שלא ידע לומר "לא", אהב לעזור ולכן נענה לכל בקשה. בטיפול רוכש כלים כדי ללמוד לסרב, ולהפסיק לרצות אנשים. שילם מחיר כבד, איבד את העסק וכל כספו ירד לטמיון. היום מתקשה לקיים את הבית, אשתו סובלת מבעיות רגשיות ואינה עובדת. אחרי כל לידה היא הייתה במצבים קשים. אם הוא ייאסר והילדים יישארו עם אשתו, מצבם יהיה לא טוב. עונש מאסר לא יתרום לו ולילדיו. מבקש הקלה בעונשו.

31. הנאשם 3 הביע חרטה על מעשיו. מאז שבנו נולד חייו "שחורים", מטפל בילד בכל יום, קם בבוקר, שולח את הילד לטיפול, אחר כך לגן ואז חוזר לטפל בו. אשתו במצב נפשי לא טוב. נוסע עם הילד לטיפולים מנצרת לבית החולים איכילוב. אם יוטל עליו עונש מאסר, יאבד את הילד ואת השליטה בבית.

אין מי שיטפל בילד כפי שהוא מטפל בו.

דין - קביעת מתחם העונש הולם

32. בעניינם של הנאשמים 1-2 כתב האישום מתאר אירוע אחד, ומכאן שיש לקבוע בגינו **מתחם עונש הולם אחד**.

בעניינו של הנאשם 3 כתב האישום כולל שני אישומים, האחד קשירת קשר לביצוע פשע והשני סחיטה באיומים. אף שהעבירות נעשו בזמנים שונים ופגעו בערכים מוגנים אחרים, עבירת הסחיטה באיומים בוצעה בקשר ישיר לאירוע קשירת הקשר שכן הסחיטה נעשתה לשם קבלת כספי המרמה שהושגו בהמשך לקשירת הקשר. בהתאם למבחני הפסיקה (ראו בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' **מדינת ישראל** [29.10.14]), ניתן לקבוע כי קיים בין המעשים קשר ענייני הדוק וניתן לראות בהן חלק מאותה מסכת עבריינית. מכאן שיש לקבוע מתחם עונש הולם אחד.

33. במקרה דנן, **הערכים החברתיים** אשר נפגעו הם זכות הקניין, תקינות ח"י המסחר, חופש הבחירה והיכולת לקבלת החלטות כלכליות מושכלות, ובאשר לעבירת איסור הלבנת הון הערך המוגן שנפגע כולל גם פגיעה בתקינותה ובחוסנה של המערכת הפיננסית, נוכח הטמעת רכוש שמקורו בפעילות עבריינית לתוך המערכת הפיננסית (ראו דברי ההסבר של הצעת חוק הלבנת הון, תשנ"ט-1999). עבירת הסחיטה באיומים פוגעת בערכים מוגנים של הזכות לאוטונומיה, חופש הבחירה ושלוות הנפש.

בעניין הנזק הכרוך בעבירות על איסור הלבנת הון ראו בע"פ 2333/07 **תענך נ' ממדינת ישראל** (12.7.10):

"הלבנת הון היא תופעה בעלת פוטנציאל הרס עצום, ובפרט מבחינה כלכלית וחברתית. הלבנת הון היא שמאפשרת לעבריינים לבצע ואף להרחיב את מנעד העבירות שבביצוען הם נוטלים חלק... הסכנה החברתית הטמונה בעבירות אלה היא רבה וחמורה, כאשר המאבק בתופעה של הלבנת הון מהווה אמצעי למאבק בעבריינות ובפשיעה.. הרי שהרציונאל האמור חל ביחס לכל העבירות הכלולות בתוספת הראשונה לחוק, שכל אחת מהן עשויה להפיק לעבריין שביצע אותן פירות אסורים שלא ניתן להשלים עם הטמעתם במערכת הפיננסית או במערכות "כשרות" אחרות, באופן שיאפשר לעבריין את המשך ביצוען של עבירות או למצער, הנאה מפירות אלו".

על חומר זה של עבירת איסור הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון ניתן ללמוד אף מהעונש המרבי שקבע המחוקק לצדה - 10 שנות מאסר.

בנוגע לערכים המוגנים בעבירות המרמה נקבעו הדברים הבאים בע"פ 2333/07 **תענך נ' מדינת ישראל** (12.7.10):

"הערך החברתי עליו באה עבירת המרמה להגן הוא חופש ההחלטה, הפעולה והבחירה של המרומה, אשר נשלל ממנו עקב מעשה המרמה... הפגיעה בחופש הרצון של המרומה פירושה שאילו היו נפרשות בפניו כל העובדות לאשורן, הוא עשוי היה לפעול אחרת מכפי שפעל".

באשר לעבירת הסחיטה באיומים יפים דברי כבוד השופט ע' ארבל בע"פ 3856/13 **גוני נ' מדינת ישראל** (3.2.14):

"מלבד הפגיעה החמורה בקורבן, טמונה בה פגיעה במרקם החברתי וביכולתנו להתנהל כחברה דמוקרטית, בה חירות הפרט וחופש הבחירה הם מושכלות יסוד. נטיית הפסיקה להחמיר עם מי

שהורשע בעבירה של סחיטה באיומים, נובעת הן מחומר כאמור והן מהקושי האינהרנטי של קורבן עבירה זו להתלונן, נוכח מערכת הכוחות שנוצרת בינו לבין הנאשם ו"קשר השתיקה" המאפיין אותה. ענישה מחמירה מטרתה, אם כן, לאותת לקורבן כי קיים מענה למצוקותיו ולעודדו לשבור את "קשר השתיקה".

34. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי הפגיעה היא ברף משמעותי, נוכח ביצוען בצוותא של העבירות באופן מתמשך, שיטתי, מתוחכם ומתוכנן. כמו גם בהתייחס **להיקף הכספי של המרמה אשר עומד על כ-1.4 מיליון דולר (כ-5 מיליון ₪)**. העבירה בוצעה בתחכום תוך התחזות לבעלי תפקידים בכירים בחברה ולעורך דין המלווה את העסקה הפיקטיבית, זיוף מסמכים לשם הצגת מצג שווא והלבנת הון. קיימת חומרה רבה בהונאות מסוג זה המכוננות בכינוי העממי "עוקץ הפרזיטנט" (נשיא), שבהן בדרכים של "הנדסה חברתית" מבצעי העבירה מתחזים לנשיא של חברה בינלאומית או לבעל תפקיד בכיר אחר (יו"ר/מנכ"ל), פונים לבעל תפקיד בדרג ביניים באותה חברה (מנהל סניף או איש כספים) שיש לו גישה לחשבונות בנק של החברה, ובדרכי מרמה גורמים לו להעביר אליהם סכומי כסף משמעותיים מכספי החברה.

מידת הפגיעה בערכים המוגנים בעבירת הסחיטה באיומים היא בינונית וזאת נוכח משך האיומים במהלך הסחיטה ואופיים, כשהדרישה מגלובוס לשלם יותר מסכום כספי ההונאה מחמירה את מידת הפגיעה בערך המוגן. מנגד, בעבירת הסחיטה יש לתת את הדעת לכך שבאותה עת גלובוס פעל מטעם גורמי האכיפה ובהנחייתם.

35. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 ט' לחוק), יש לתת את הדעת לכך שהעבירות בוצעו לאחר תכנון קפדני של שלושת הנאשמים וגלובוס הכולל את אופן ביצוע העבירות וחלוקת הרווחים. חלקם היחסי של הנאשמים 1-2 בביצוע העבירות הוא מרכזי ומשמעותי, ואולם גלובוס היה השותף הדומיננטי בכל שלבי העבירה החל בתכנונה, הוא זה שאיתר את פרטי החברה ההודית המרומה, והציע זאת לנאשמים, והוא זה שסיפק את חשבון הבנק של החברה הפיקטיבית. גלובוס אף היה מעורב בפרשיות דומות נוספות, וניכר שהוא בעל ידע רב ויכולות אשר אפשרו את ביצוע העבירות. חלוקת הרווחים שהוסכמה מבעוד מועד, לפיה גלובוס היה צפוי לקבל 45% מהרווחים, והנאשמים 55% מהרווחים, מצביעה אף היא על חלקו המשמעותי של גלובוס בעבירות. יצוין כי גלובוס צפוי לעמוד לדין בארה"ב בגין מעורבותו בעבירות בהתאם להסדר שנערך עמו. חלקו של הנאשם 3 בשלב קשירת הקשר היה דומה לנאשמים 1-2 וחלקו בביצוע עבירת הסחיטה באיומים הוא בלעדי, אך הוא אינו מעורב בליבת המעשים בעבירות של קבלת דבר במרמה, זיוף והלבנת הון. הנזק שצפוי היה להיגרם מביצוע העבירה כולל את הנזק הכספי בסך של \$ 1,427,040 לחברה המרומה, הטמעת הון אסור במערכת הפיננסית ופגיעה בתדמיתה של מדינת ישראל שמשטחה מבוצעות עבירות של הנדסה חברתית נגד חברות ברחבי העולם. בפועל לא נגרם נזק ממוני שכן כספי המרמה הועברו לחשבון שהיה בשליטת ה-FBI, והושבו לחברה המרומה במלואם. הסיבה שהביאה את הנאשמים לביצוע העבירות היא בצע כסף גרידא.

באשר לעבירת הסחיטה באיומים, מדובר בעבירה מתמשכת. הנאשם 3 סחט באיומים את חלקם של שלושת הנאשמים מכספי המרמה ובהמשך דרש אף סכום כסף שהוא יותר מסכום כספי ההונאה, בסך של 3,000,000 דולר ואף יותר, ויש לראות בכך נסיבה לחומרה. עם זאת, שמיעת ההקלטה של השיחות (נע/3), תוך התייחסות לטון הדיבור, כמו גם תוכן הדברים כמפורט בכתב האישום המתוקן, מעלים שלא מדובר ברף גבוה של איומים. לא צפוי היה להיגרם נזק ממשי באוטונומיה ובזכות לבחירה חופשית שכן כספי המרמה היו בשליטת הרשויות

בארה"ב ולא היה חשש כי בשל הסחיטה הכסף יועבר לנאשם 3. הנזק שנגרם בפועל הוא רגשי בעיקרו נוכח החשש שחווה גלובוס מפגיעה בו או בבני משפחתו. הנאשם 3 ביצע את עבירת הסחיטה מתוך בצע כסף ותסכול נוכח העיכוב בהעברת הכספי המרמה. ברקע למעשים יש לקחת בחשבון את העובדה שגלובוס, אשר בשלב הסחיטה הופעל על-ידי ה-FBI, הסתיר מהנאשמים את העובדה שהכספים תפוסים על-ידי ה-FBI ובשל כך אינם מועברים להם.

36. במסגרת בחינת מדיניות הענישה הנוהגת יש לבחון תחילה את עניינו של ממן, הנאשם במסגרת פרשייה זו בעפ"ג (מח' ת"א) 67241-06-18 **ממן נ' מדינת ישראל** (1.11.18) (להלן: "**פס"ד ממן**").

ממן הורשע על פי הודאתו בביצוע חמש עבירות של ניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות וחמש עבירות של התחזות. האישום הראשון מלמד כי בתוכנית מרמה שהנאשם תכנן וביצע לשם קבלת כספים במרמה מסניף לבנוני של חברה אמריקאית, תוך שהתחזה לבעלי תפקידים שונים בחברה האמריקאית, יצר מצג שווא לפיו קיים חוב של הסניף בלבנון לחברת האם בסך של \$ 6,000,000. הנאשם פנה לגלובוס וביקש ממנו לספק לו חשבון בנק אמין שאליו יוכל להעביר את כספי המרמה מחשבון בנק שברשותו בלטיביה. גלובוס לא סיפק לנאשם חשבון בנק ואף דוח על ההונאה לרשויות האמריקאיות והתערבותן מנעה את העברת הכספים. על פי האישום השני הנאשם ניסה לקבל במרמה 130,000 אירו מבנק פולני. הנאשם התקשר לבנק תוך שהוא מתחזה לאישה אזרחית יוונית ויו"ר מועצת מנהלים של חברה, בעלת חשבון בבנק. במהלך מספר שיחות טלפון הנאשם ניסה לקבל פרטים אודות יתרת הכספים בחשבון, לשם הוצאת הכסף. פקידת הבנק סירבה לסייע לנאשם לאחר ששאלה שאלות לאימות הפרטים ובכך מנעה מהנאשם להשלים את תכנית המרמה. בית משפט השלום קבע כי מדובר בשני אירועים וקבע מתחם עונש לאישום הראשון הנע בין 18 ל-42 חודשי מאסר בפועל ובאירוע השני מתחם עונש הנע בין 7 ל-20 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם, אשר הודה ונטל אחריות, ללא עבר פלילי ואשר שולב בטיפול, הוטל עונש של 22 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה, וקנס בסך 70,000 ₪. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור הנאשם והקל בעונשו. בית המשפט המחוזי אימץ את התייחסותו של בית משפט השלום לרכיבי החומרה השונים ואולם קבע כי רף הענישה בפסיקה נמוך באופן משמעותי ממתחם העונש שנקבע על ידי בית משפט השלום, תוך שנתן דעתו לפסק הדין שניתן בעניינו של מעורב נוסף בפרשה בת"פ (מח' ב"ש) 45889-01-17 **מדינת ישראל נ' דאעס** (25.2.18) שם הורשעו 3 נאשמים בעבירות מרמה והתחזות, ואף שם גלובוס היה מעורב, ובמסגרת הסדר טיעון הוטלו עונשים מוסכמים של 4 חודשי עבודות שירות ו-9 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט קבע כי גזר הדין משקף העלאת ברף הענישה ואולם גם במקרים בהם מחליט בית המשפט על העלאת רף הענישה, יש לעשות כן בצורה מדודה וקבע כי בגין האירוע הראשון **מתחם העונש נע בין 15 ל-36 חודשי מאסר בפועל** ובאישום השני מתחם עונש הנע בין 6 ל-18 חודשי מאסר. כן נקבע כי יש לקבוע את עונשו של הנאשם (שהודה באופן מלא בכל המיוחס לו כבר בחקירתו במשטרה) ברף התחתון והשית על הנאשם עונש של **16 חודשי מאסר בפועל**.

המקרה שלפנינו שונה מעניינו של ממן, אשר מבוסס אף הוא על עדותו של עד המדינה גלובוס במספר היבטים, חלקם לחומרה וחלקם לקולה, כמפורט להלן:

מחד גיסא נסיבות המקרה הנוכחי חמורות יותר מאשר פס"ד ממן נוכח העובדה שממן היה מבצע יחיד ולא מבצע בצוותא, לא הורשע בקשירת קשר, וכן בשים לב לכך שעבירות המרמה באישום הראשון של ממן, הדומה לעניינו, לא השתכללו לכדי עבירה מושלמת והוא הורשע בעבירת ניסיון בלבד הואיל והכספים נעצרו עוד בטרם הגעתם לחשבון הבנק, לעומת המקרה שלפנינו שבו הנאשמים הורשעו בעבירה מושלמת של קבלת דבר במרמה, שכן כספי המרמה הגיעו לחשבון הבנק של החברה הפיקטיבית. כמו כן ממן לא הואשם בעבירת

הלבנת הון, שדינה 10 שנות מאסר, נוכח התערבות הרשויות האמריקאיות שמנעה את השלמת ביצוע העבירה. ואולם, הסיבה לכך שבעניין ממן העבירות נקטעו בשלב מוקדם יותר נבעה בעיקרה מהחלטת רשויות האכיפה האמריקאיות (הואיל ובפרשה זו גלובוס כבר שימש סוכן מטעם ה-FBI). בנוסף לכך, ממן הודה במעשיו כבר בחקירתו במשטרה, בניגוד לנאשמים אשר הודו רק במסגרת הסדר טיעון, לאחר שנשמעו חלק מעדי התביעה (הגם שלא נשמעה עדותו של גלובוס, העד המרכזי).

מאידך גיסא, קיימות נסיבות שבהן המקרה שלפנינו פחות חמור מעניין ממן, ובכללן סכום כספי המרמה בעניין ממן העומד על 6,000,000 דולר הגבוה משמעותית מסכום כספי המרמה בתיק דנן (1.427 מיליון דולר), תכנון וביצוע בלעדי של ממן את העבירה המורכבת ובעלותו על חשבון בנק בלטיביה, כשפנייתו לגלובוס הייתה בשלב מאוחר יחסית בעבירה וזאת לשם השגת חשבון בנק פיקטיבי. זאת בניגוד למקרה שלפנינו, שבו גלובוס היה מעורב במרמה מתחילתה וחלקו היה משמעותי. עוד יש לאבחן בין המקרים, בכך שתסקיר שירות המבחן בעניין ממן המליץ על ענישה מוחשית וקונקרטי, ואילו במקרה הנוכחי ההמלצה היא לעבודות שירות.

37. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** בעבירות המרמה והתחזות (ללא הלבנת הון) מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב כמפורט להלן (כאשר במקרים הדומים בשיטת הביצוע למקרה דנן, העונשים נגזרו על פי רוב בהסדרי טיעון):

א. רע"פ 4939/16 **נאסר נ' מדינת ישראל** (26.6.16), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הורשע על פי הודאתו בביצוע עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, זיוף בכוונה לקבל דבר בנסיבות מחמירות, התחזות, הונאה בכרטיס חיוב וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. הנאשם קשר קשר עם אחרים לזייף כרטיסי אשראי. לשם כך הנאשמים פעלו להשגת פרטים של כרטיסי אשראי השייכים לאנשים אחרים, העתיקו את הפרטים על גבי כרטיסים מזויפים והשתמשו בהם לצורך קבלת מוצרים שונים במרמה מבתי עסק שונים. בית משפט השלום קבע **מתחם עונש הנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל** והשית על הנאשם - צעיר ללא עבר פלילי, עונש של **12 חודשי מאסר בפועל** ועונשים נלווים. הערעור לבית המשפט המחוזי נדחה, ובית המשפט העליון קבע כי גזר הדין ראוי ומאוזן ואין מקום להתערב בו. באותה פרשה הוטלו על הנאשם 1 עונש של 18 חודשי מאסר בפועל.

ב. בת"פ (מח' ב"ש) 45889-01-17 **מדינת ישראל נ' דאעס** (25.2.18), הורשעו 3 נאשמים על פי הודאתם בעבירות של קשירת קשר לפשע, ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, מידע כוזב, והתחזות. הנאשמים השתמשו בתוכנת מחשב לקבלת נתונים על חברות בינלאומיות שונות ובהם שמותיהם של בעלי תפקידים בכירים בחברות אלה. לאחר איסוף הנתונים, יצרו לצרכי המרמה כתובות דוא"ל פיקטיביות הנחזות להיות של בעלי התפקידים הבכירים בחברות אותן ביקשו לרמות. כמו כן יצרו דמות פיקטיבית של עורך דין. הנאשמים פנו בדוא"ל הפיקטיבי לבעלי תפקידים תוך התחזות לבעלי תפקידים בכירים כדי להניע אותם להעביר כספים לחשבונות שונים שהיו בחזקת הנאשמים. הנאשמים זייפו מסמכים והשתמשו בהם בניסיונם לפתוח חשבונות בנק וירטואליים. מעשי המרמה של הנאשמים לא צלחו ובשני מקרים החברות המרומות העבירו מחשבונם מאות אלפי דולר וברגע האחרון הצליחו להשיב לעצמם את הכסף בטרם עבר לנאשמים. בית המשפט קבע כי חומרת מעשי הנאשמים מצדיקה עונש מאסר לתקופה הרבה יותר ארוכה מזו שהוצעה בהסדר הטיעון, אך בחר לכבד את ההסדר "הסגור", שהרקע לו היה נעוץ בקושי ראייתי וכן בחומר חסוי, והטיל על הנאשמים **עונשי מאסר שבין 4 חודשים שירוצו העבודות שירות ועד ל - 9 חודשי**

מאסר בפועל.

ג. בת"פ (מח' מרכז-לוד) 18354-06-16 **מדינת ישראל נ' עומיסי** (1.11.17), הורשע הנאשם על פי הודאתו בעבירות של ניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות בצוותא, זיוף בכוונה לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות בצוותא והתחזות לאדם אחר בצוותא. הנאשם חבר לאחרים אשר הוציאו לפועל עוד קודם לכן תכנית מרמה להונאת חברות באירופה בדרכן של איסוף מידע, יצירת מסמכים מזויפים ופניה לחברות המרומות בדרישה להעברת כספים תוך הצגת מצגי שווא ושימוש במידע שנאסף. הנאשם הצטרף לחבורה לאחר שתוכנית המרמה שלהם הניבה רק להם רווח כלכלי. הנאשם הודה ועונשו נגזר בהסכמת הצדדים בהסדר טיעון שגובש לאחר תיקון כתב האישום נוכח קשיים ראייתיים. בעניינם של שלושת הנאשמים הנוספים בתיק, ממשיך להתנהל הליך הוכחות. על הנאשם הוטלו עונשים של **6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, קנס בן 50,000 ₪ ופיצוי בסך 300,000 ₪.**

ד. בת"פ (מח' מרכז-לוד) 47229-04-17 **מדינת ישראל נ' בהרמי** (11.6.18), הורשעו 3 נאשמים על פי הודאתם במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירות של קשירת קשר לביצוע עוון וניסיון לקבלת דבר במרמה בצוותא. הנאשמים קשרו ביניהם קשר להונות חברות באירופה, ולשם כך אספו מידע אודות חברות שונות באירופה כדי לפנות אליהן ולבקש מהן לבצע העברות כספיות ורכישות של חברות. גובש הסדר טיעון "סגור" בשל קשיים ראייתיים של המאשימה. על הנאשמים הוטל עונש בהתאם להסדר הטיעון הכולל **מאסר באורך ימי המעצר (106 ימים), מאסר מותנה וקנס כספי בסך 400,000 ₪.**

ה. בת"פ (שלום פ"ת) 18203-06-16 **מדינת ישראל נ' אנוז** (19.12.17), הורשעו שני נאשמים על פי הודאתם בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, ריבוי עבירות של ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף בכוונה לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות והתחזות לאחר. הנאשמים חברו לאחרים לצורך הונאת חברות באירופה, ולשם כך אספו מידע על חברות ייעד למרמה, התחזו לבעלי תפקידים בחברות, זיפו מסמכים ופנו לחברות המרומות בדרישה להעביר להם כספים תוך הצגת מצג כוזב שספקיות החברות הללו מבקשות לשנות את פרטי חשבון הבנק שלהם, התחזות ושימוש במידע שנאסף. חלקם של הנאשמים בפרשה קטן יחסית (חלקם של הנאשמים העיקריים נדון בהליך אחר). בהסדר טיעון בין הצדדים הוסכם כי המדינה תגביל עצמה לעונש של עד 9 חודשי מאסר. הנאשמים נעדרי עבר פלילי, הודו כבר בחקירתם במשטרה ונטלו אחריות. על הנאשמים הושת עונש של **6 חודשי מאסר שירוצה בעבודות שירות** לצד ענישה נלווית.

38. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** בעבירות סחיטה באיומים מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב כמפורט להלן:

א. ברע"פ 356/14 **קפרוב נ' מדינת ישראל** (3.10.17), התקבל ערעורו של נאשם אשר הורשע בבית משפט השלום על פי הודאתו בעבירת סחיטה באיומים בצוותא. הנאשם פנה למתלונן אשר יום קודם לכך שהה בביתו עם חבר נוסף, והאשימו כי המתלונן והחבר גנבו מהבית סכום כסף ודרש את השבתו. בהמשך לכך הנאשם ואחרים דרשו סכום כסף נוסף תוך איומים כי אם לא ישלם את הכסף יבולע לו. בית משפט השלום קבע **מתחם עונש הנע בין 4 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות לבין 10 חודשי מאסר בפועל** והשית על הנאשם עונש, תוך סטייה ממתחם העונש משיקולי שיקום, של 20 ימי מאסר שרוצו בתקופת המעצר. בית המשפט המחוזי קיבל את

ערעור המדינה והחמיר את עונשו של הנאשם לעונש של 7 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון קיבל את ערעורו של הנאשם והפחית מעונשו בשל הפער החריג בין העונש שהוטל על הנאשם בבית משפט השלום לבין העונש שהוטל על ידי ערכאת הערעור וכן בשל שיקולי אחדות בענישה, עת הנאשם הנוסף בתיק נדון לעונש מאסר בן 6 חודשים שירוצה בעבודות שירות, וקבע את עונשו על **6 חודשי מאסר אשר ירוצו בעבודות שירות.**

ב. בת"פ (מח' ת"א) 40280/08 **מדינת ישראל נ' סקיזדה** (23.4.09), הורשע נאשם בעבירה של סחיטה באיומים (ריבוי עבירות). הרקע לעבירות הוא סכסוך עסקי שבין הנאשם למתלוננים מהם שכר הנאשם נכס בו ניהל מועדון ודרישתו מהמתלוננים שישיבו לו כספים אותם השקיע במושכר. הודגש כי מדובר בסחיטה של חוב קיים בשונה מסחיטת דמי חסות ("פרוטקשן"). על הנאשם הושת עונש במסגרת הסדר טיעון בין הצדדים של **16 חודשי מאסר בפועל** לצד ענישה נלווית.

ג. בת"פ (מח' מרכז-לוד) 38315-12-15 **מדינת ישראל נ' זעירא** (5.3.17), הורשע הנאשם 2 בעבירות של סחיטה באיומים וקשירת קשר לביצוע פשע. הנאשם קשר קשר עם יתר הנאשמים (שהורשעו בין היתר בעבירות מרמה, זיוף והלבנת הון), לסחוט עורך דין עמו יש לנאשם היכרות קודמת. הנאשם ואחרים הטיחו במתלונן כי הוא גנב לאחת הנאשמות בתיק סך של 6 מיליון ₪ וסחטו אותו באיומים לשם קבלת הכסף. בהסדר טיעון בין הצדדים הוסכם על עונש של 6 חודשי מאסר כשהמחלוקת בין הצדדים אם העונש ירוצה בעבודות שירות או במאסר של ממש. נאשם בעל עבר פלילי מכביד. בית המשפט הטיל על הנאשם עונש של **6 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.**

39. בכל הנוגע לעבירת הסחיטה באיומים וכן בהקשר של שיעור הקנס, יש לתת את הדעת לכך שבנוגע ל**נאשם 4** בתיק זה, אשר הודה באשמה בתחילת ההליך בעבירה של סחיטה באיומים בלבד, ללא שום מעורבות בקשירת הקשר או במרמה והלבנת הון, הוטל בהסכמה עונש של 7 חודשי מאסר בכליאה, לצד קנס בסך של 50,000 ₪. לנאשם 4 היה עבר פלילי ממשי אך ישן.

40. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), אני קובע כי **מתחם העונש ההולם בעניינם של הנאשמים 1-2 הוא החל מ- 12 ועד ל-36 חודשי מאסר בפועל בנוסף לקנס הנע בין 40,000 ₪ ועד ל-150,000 ₪.**

41. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), אני קובע כי **מתחם העונש ההולם בענייניו של הנאשם 3 הוא החל מ-9 ועד ל-30 חודשי מאסר בפועל בנוסף לקנס הנע בין 30,000 ₪ ועד ל-100,000 ₪.**

42. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים חריגה מהמתחם, לחומרה או לקולה. בעניינם של הנאשמים הוגשו תסקירי שירות המבחן הממליצים על הטלת צו מבחן לצד עונש מאסר בעבודות שירות. הנאשם 1 טופל באופן פרטי במישור הנפשי-רגשי ורק לאחרונה שירות המבחן התרשם כי הנאשם יוכל להיתרם מהשתתפות בקבוצה טיפולית ייעודית בתחום המרמה שצפויה הייתה להיפתח במהלך חודש נובמבר 19'. הנאשם 2 השתלב בקבוצה טיפולית ייעודית בתחום המרמה בחודש פברואר 19' הוא משתף פעולה ובעל מוטיבציה, ואולם שירות המבחן התרשם כי הנאשם מחזיק בעמדות נוקשות ובמנגנוני הגנה רבים כשהשינוי שעורך הוא הדרגתי ואיטי. הנאשם 3 מקבל טיפול סוציאלי תמיכתי

במחלקה לשירותים חברתיים נוכח מצבו המשפחתי המורכב ורק לאחרונה התרשם שירות המבחן שהנאשם יוכל להתפנות ולהיתרם מטיפול ייעודי בתחום המרמה והוא נמצא מתאים להשתלב בקבוצה טיפולית בתחום המרמה שצפויה הייתה להיפתח בחודש ספטמבר 19'. במצב דברים זה סבורני שאין מדובר בהליך טיפולי משמעותי המבטא שיקום ממשי או סיכוי של ממש לשיקום העולה עד לכדי שיקול לחריגה ממתחם העונש.

גזירת העונש המתאים לנאשם

43. **גזירת העונש המתאים לנאשם 1**, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שמדובר בנאשם כבן 41, נשוי ואב ל-4 ילדים, עורך דין במקצועו. לאורך השנים היה בעלים של חברות עסקיות. הנאשם נעדר עבר פלילי. מאז מעצרו וחשיפת מעורבותו בעבירה שועבדו נכסיו והוא נקלע לחובות כספיים כבדים, נפגע מעמדו החברתי ומערכת היחסים עם אשתו וילדיו הידרדרה. כל אלו, כמו גם מעצרו וחקירותיו במשטרה, הובילו למשבר רגשי בגינו טופל על ידי פסיכיאטר. מובן כי עונש מאסר ממושך בנסיבות אלה, יקשה על הנאשם בפרט כשמדובר במאסר ראשון וכן יקשה על בני משפחתו בין היתר נוכח הפגיעה הקשה במצבה הכלכלי של המשפחה. הרשעתו בדין אף תפגע ביכולתו לשוב ולעסוק בעתיד בעריכת דין. הנאשם הודה ונטל אחריות לביצוע העבירות, אף שהתקשה בהכרה בנזק שגרם. הנאשם טופל במסגרות פרטיות במצבו הרגשי-נפשי, החל בטיפול בתחום המרמה במסגרת פרטית והוא צפוי להשתלב בקבוצה טיפולית ייעודית בתחום המרמה בשירות המבחן. התפיסה הזמנית של הרכוש גרמה לנאשם נזק משמעותי, מבלי שבסופו של דבר הרכוש חולט. בנוסף נתתי דעתי לנתונים שהובאו בפני על ידי שירות המבחן וכן באופן ישיר במעמד הדיון, אשר משיקולי פרטיות לא ניתן לפרטם בגזר הדין. בנוסף נתתי דעתי למסמכים שהוגשו בעניינו של הנאשם המלמדים על פועלו החברתי בעיר נצרת בנושא דו קיום ופתרון סכסוכים וכן עזרתו לנזקקים.

44. **גזירת העונש המתאים לנאשם 2**, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שמדובר בנאשם בן 41, נשוי אב ל-3 ילדים. עוסק בתחום המחשבים. מצוי כיום בחובות כלכליים כבדים והחל בהליך פש"ר. יחסיו עם אשתו קונפליקטואלים ומורכבים. עברו הפלילי כולל הרשעה בעבירת תקיפת בת זוג משנת 2018 וכן רישום ללא הרשעה בגין עבירת קבלת נכסים שהושגו בפשע. מובן שעונש מאסר ממושך יפגע בנאשם בהיות המאסר הראשון עבורו, ויפגע בבני משפחתו בעיקר נוכח מצבם הכלכלי ואובדן ההכנסה מעבודתו. הנאשם נטל אחריות למעשיו והביע חרטה על מעשיו ועל הפגיעה באחרים. בחודש פברואר 19' הנאשם השתלב בטיפול קבוצתי ייעודי בתחום המרמה, כשהשינוי מתואר כהדרגתי ואיטי. כמו כן נתתי דעתי לעדים ולמסמכים שהוגשו בשלב הטיעונים לעונש המלמדים על סיוע שהנאשם העניק לנזקקים ומעורבותו החברתית בטירה, כמו גם סבלם של בני משפחתו נוכח מעורבותו בעבירה והשלכותיה.

45. **גזירת העונש המתאים לנאשם 3**, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב **בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך שמדובר בנאשם כבן 35 נשוי ואב לילד בן 3. לאורך השנים עבד באופן יציב. בנו לוקה **בשיתוק מוחין**, ומצבו הרפואי והתפקודי מורכב וקשה. מתוך מסמכים רפואיים עדכניים עולה כי הטיפול בילד מורכב והוא בעל דרישה לעצימות טיפולית, הוצאות רפואיות ונוכחות מסיבית של ההורים. לאחרונה חלה נסיגה במצבו של הילד,

בחודש יולי האחרון הילד נפל ולמחרת החלו פרכוסים, והוא אושפז במחלקה ניוירוכירורגית ילדים, ונותח, ותוארה החמרה במצבו. על פי סיכום ביקור רפואי מיום 22.9.19 לאור החמרה במצבו הכללי של הילד, ואבחנה חדשה של **אפילפסיה** שמתבטאת בפרכוסים ממושכים, **הילד זקוק להשגחת מבוגר בכל שעות היממה.**

אשת הנאשם מתקשה לתפקד לנוכח מצבה הרגשית. הטיפול בבן החולה כמו גם ליווי לטיפולים רפואיים רבים מונח על כתפיו של הנאשם אשר מטפל בבנו במסירות. מובן כי עונש מאסר בפועל יקשה באופן משמעותי על משפחתו של הנאשם לאור חלקו הבלעדי בטיפול בבנו החולה ועשוי אף להביא לנסיגה במצבו בהיעדר גורמי תמיכה נוספים היכולים לסייע בטיפול בבן. הנאשם נטל אחריות לביצוע העבירות בהן הורשע והביע חרטה, אף שלהתרשמות שירות המבחן הבעת החרטה ובהמשך הנכונות להשתלב בטיפול שירות המבחן נבעו מהחשש מפני השלכות ההליך המשפטי והעונש שיוטל עליו. בהמשך שירות המבחן התרשם כי הנאשם יוכל להיתרם מטיפול ייעודי בתחום האלימות ולאחרונה הוחלט לשלבו בטיפול. הנאשם נעדר עבר פלילי. כמו כן נתתי דעתי לעמדת גורמי הרווחה באשר להשלכות הקשות של מאסר על התא המשפחתי ומצבו של הבן.

46. בעניינם של שלושת הנאשמים נתתי דעתי אף לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות בשנת 2015 (ולגבי נאשם 3 אף בשנת 2016). כתב האישום הוגש בחודש מרץ 2017. חלק מחלוף הזמן נזקף לעיכובים בקבלת חומרי החקירה אשר היו בידי הרשויות בארה"ב, חלקו נבע מניהול חלקי של הליך ההוכחות עד אשר הודו הנאשמים בכתב האישום המתוקן ביום 15.11.18, ולאחר מכן נדחו הדיונים בשל הגשת תסקירי שירות המבחן.

שיקול נוסף נוגע לחסכון במשאבי הציבור, בכך שבהודאת הנאשמים נחסכה הבאת עדי תביעה משמעותיים מארה"ב (גלובוס, פיטר ואף חוקרים), דבר אשר היה מוביל לעלויות משמעותיות למדינת ישראל. עוד יש לקחת בחשבון את העובדה שכל הנאשמים שהו במעצר ממש במשך תקופה של חודשיים ועשרה ימים, ולאחר מכן שהו בתנאים מגבילים במשך תקופה ארוכה, אשר הוקלו באופן הדרגתי.

47. עוד יש לתת את הדעת לשיקול **הרתעת היחיד** בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב להתרשמות שירות המבחן מכך שהנאשם 1 מונע מדפוס חשיבה מרמתיים וקווי אישיות מניפולטיביים לצד עיוותי חשיבה המבטאים קיומו של סיכון להישנות ביצוע עבירות. בעניינו של הנאשם 2 התרשם שירות המבחן כי עלול להתנהל בדרכי מרמה, זיוף ומניפולטיביות במישורי חייו השונים לצורך קידומו האישי, כשהטיפול בו שולב מביא לשינוי איטי והדרגתי. שירות המבחן התרשם בעניינו של הנאשם 3 כי הוא מנהל מערכות יחסים עם גורמים עברייניים, דרכם חווה תחושת ערך, כאשר על אף שלאורך חייו תפקד באופן תקין, בעת ביצוע העבירה דן פעל באופן מניפולטיבי והתעלם מהשלכות מעשיו, כשעולים קשיים בוויסות עצמי המצביעים על סיכון במצבו.

יש לתת את הדעת אף לשיקול **הרתעת הרבים** בעבירות מרמה מסוג זה (ראו בעניין זה ע"פ 8345/15 **אוחנה נ' מדינת ישראל** [19.9.17], בפסקה 32, וכן ע"פ 3927/16 **מדינת ישראל נ' בר זיו** [23.2.17], בפסקה 19).

48. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לגזור על הנאשמים 1-2 עונש בחלקו הנמוך יחסית של מתחם העונש ההולם וכן קנס כספי משמעותי וזאת הואיל והעבירה בוצעה למטרה כלכלית, תוך התחשבות במצבם הכלכלי של הנאשמים ובעונש המאסר שנגזר עליהם.

49. בנוגע לנאשם 3, בפרט לאור המצב הבריאותי של בנו, והצורך בהמשך הטיפול בבן על-ידו, סברתי

מלכתחילה שניתן להסתפק בעונש מאסר למשך 9 חודשים אשר יינשא בדרך של עבודות שירות, ואף הוריתי לממונה על עבודות השירות להגיש חוות דעת בעניינו של הנאשם. ברם, חוות דעת הממונה על עבודות השירות ציינה כי קיימת התנגדות של משטרת ישראל לשילוב הנאשם בעבודות שירות, לאור מניעה מודיעינית. בהמשך לכך, נערך דיון במעמד הצדדים, נשמעו טיעוני ב"כ הנאשם 3, ולאחר מכן הציג נציג משטרת ישראל, במעמד צד אחד, את המידע האמור. לאחר שעיינתי במידע האמור, שוכנעתי כי אכן התנגדות משטרת ישראל לביצוע עבודות השירות - בדין יסודה. בנסיבות אלה, אין מקום להורות על מאסר בדרך של עבודות שירות, ויש לגזור על הנאשם עונש מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח.

כמו כן, הואיל והעבירה בוצעה למטרה כלכלית, יש להשית על הנאשם קנס כספי, תוך התחשבות במצבו הכלכלי והמשפחתי, ובעונש שנגזר עליו.

סוף דבר

50. אשר על-כן, הנני גוזר על כל אחד מהנאשמים 1-2 את העונשים הבאים:

א. **14 חודשי מאסר בפועל** בניכוי תקופת המעצר, מיום 1.3.17 עד 10.5.17.

הנאשמים יתייצבו לריצוי מאסרם בבית הסוהר הדרים ביום 9.2.20 עד השעה 10:00, כשברשותם תעודת זהות או דרכון. על הנאשמים לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפון: 08-9787377, 08-9787336.

ב. 9 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מיום שחרורם כל עבירת מרמה או הלבנת הון.

ג. **קנס כספי בסך של 60,000 ₪** או 150 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-30 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.1.21. אם לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מידי.

51. אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם 3 את העונשים הבאים:

א. **9 חודשי מאסר בפועל**, בניכוי ימי מעצרו מיום 28.2.17 עד 10.5.17.

הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית הסוהר הדרים ביום 9.2.20 עד השעה 10:00, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפון: 08-9787377, 08-9787336.

ב. 9 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מהיום על עבירת מרמה או סחיטה באיומים.

ג. **קנס כספי בסך של 50,000 ₪** או 120 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-25 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.1.21. אם לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מידי.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק גזר דין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 ימים.

ניתן היום, י"ט כסלו תש"פ, 17 דצמבר 2019, בנוכחות הצדדים.